

**KINALIZÂDE HASAN ÇELEBİ'YE GELİNCEYE KADAR
ANADOLU'DA ŞU'ARÂ TEZKİRECİLİĞİNİN GELİŞİMİ VE TEZKİRETÜ'Ş-
ŞU'ARÂ'NIN TANITILMASI***

**THE DEVELOPMENT OF POET BIOGRAPHIES IN ANATOLIA BEFORE
KINALIZADE HASAN CELEBİ AND THE PRESENTATION OF TEZKİRETU'S-
SU'ARA**

Aysun SUNGURHAN**

Öz

İslam dünyasında ortaya çıkan biyografik künye yazıcılığı fazla değişiklik göstermeden Osmanlı biyografi geleneğine geçmiştir. Osmanlı biyografi geleneği içerisinde yer alan şairler hakkında bilgi veren “şu'arâ tezkireleri” bunlardan biridir. Türk edebiyatında, “şu'arâ tezkiresi” yazma geleneği, ilk olarak XV. yüzyıl sonlarında Çağatay sahasında, XVI. yüzyıl başlarında da Anadolu sahasında başlamıştır. Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi veya Tezkiretü'ş-şu'arâ olarak bilinen eser, Sehi, Latîfî, Ahdî ve Âşık Çelebi Tezkiresi'nden sonra Anadolu'da H.994/M.1585-86 tarihinde Kınalızâde Hasan Çelebi tarafından kaleme alınmıştır. Türkiye ve yurtdışı kütüphanelerinde Tezkire'nin çok sayıda yazma nüshası mevcuttur. Tezkire, beş ana kısımdan oluşan bir mukaddime, sultan şairler, şehzade şairler ve asıl şairler olmak üzere üç fasıl hâlinde düzenlenmiş; birinci ve ikinci fasılda yer alan padişah ve şehzade şairler kronolojik, üçüncü fasılda bulunan şairler ise alfabetik olarak sıralanmıştır. Tezkire'nin üçüncü faslında çoğunlukla âlim ve bilgin şairler bulunmaktadır. Kınalızâde Hasan Çelebi, eserinde altı yüz kırk iki şair biyografisine yer vermiş; önceden yazılmış tezkirelerde bulunmayan yüz yirmi iki yeni şair biyografisini eserine ilave etmiştir.

Bu çalışmada Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi'nin tanıtılmasının yanı sıra ona gelinceye kadar Anadolu sahasında yazılan şair tezkireleri hakkında bilgi verilmekte ve söz konusu tezkirelerde yer alan şairler bir tablo hâlinde gösterilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kınalızâde Hasan Çelebi, Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi, Tezkiretü'ş-şu'arâ, Şairler Tezkiresi

Abstract

Writing a bibliography of biographical resources, a tradition which had emerged in the Islamic world was transferred without much modification to the Ottoman biography writing. Poet biographies were part of the tradition of writing bibliography of biographical resources. In Turkish literature, the tradition of writing poet biographies first emerged in the late fifteen century in the region of Cagatay. It was developed in the early sixteen century in Anatolia. The collection of biographies of Kinalizade Hasan Celebi, also known as *Tezkiretu's-Su'ara* was written by Kinalizade Hasan Celebi between the years 1585 and 1586 (the year 994 by Islamic calendar). Before the *Tezkiretu's-Su'ara*, the collections of biographies of Sehi, Latifi, Ahdi and Asik Celebi had been written in Anatolia. A great number of the manuscripts of *Tezkiretu's-Suara* are present in libraries in Turkey and abroad.

---

* Bu makale, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Dili ve Edebiyatı (Eski Türk Edebiyatı) Anabilimdalında 1999 yılında savunulmuş olan “Kınalızâde Hasan Çelebi-Tezkiretü'ş-şu'arâ-İnceleme-Tenkitli Metin, II Cilt” başlıklı Doktora Tezinin “İnceleme C.I”inde “Hasan Çelebi'ye Gelinceye Kadar Türk Tezkireciliğinin Gelişimi ve Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi'nin Tanıtılması” alt başlığı ile kaleme alınan bölümünün değişiklikler içeren bir versiyonudur.

** Doç. Dr., Kırıkkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü / KIRIKKALE.

Assoc. Prof. Dr., Kırıkkale University, Faculty of Arts and Sciences, Turkish Language and Literature Department / KIRIKKALE.

This collection of biographies includes a five-part introduction and three sections: on poet sultans, poet sultans' descendants and actual poets, respectively. The sultans and their descendants are presented in chronological order in the first and second section, and the poets are presented in alphabetical order in the third section. Most of the third section includes biographies of sages and wise poets. Kinalizade Hasan Celebi work includes 642 poet biographies and added 122 new poet biographies not to be found in the earlier collections of biographies.

This study presents the collection of biographies of Kinalizade Hasan Celebi, discusses the poet biographies written in Anatolia before Kinalizade Hasan Celebi, and offers a table of the poets mentioned in the collections of biographies.

Key Words: Kinalizade Hasan Celebi, the collection of biographies of Kinalizade Hasan Celebi, Tezkiretu's-su'ara, poet biographies.

Giriş

Başlangıçta tarih içinde yer alan ve zamanla bağımsız bir bilim dalı hâline gelen biyografi, günümüzden önce yaşamış insanların kahramanlıklarını ve başlarından geçen olayları içerir (Adıvar, 1952: 2). İslam dünyasında ortaya çıkan biyografik künye yazıcılığı fazla değişiklik göstermeden Osmanlı biyografi geleneğine geçmiştir (İsen, 1997: 1). Osmanlı biyografi geleneği içerisinde yer alan şairler hakkında bilgi veren şu'arâ tezkireleri bunlardan biridir.

Edebiyatımızda XV. yüzyıl sonlarında başlayıp XX. yüzyıl başlarına kadar hiç aralık vermeden devam eden bu gelenek içinde çok sayıda şu'arâ tezkiresi yazılmıştır. Osmanlı coğrafyasında yetişmiş şairlerden bahseden, hayatlarına ve eserlerine dair bilgiler veren, şiirlerini değerlendiren şu'arâ tezkireleri edebiyat tarihimiz açısından oldukça önemlidir. Çeşitli tarih kitapları ile bir kısım meslek sahiplerini konu alan hâl tercümeleri dışında şu'arâ tezkireleri bugün hâlâ birçok şair için tek kaynak durumundadır (İsen vd., 2009: 13; Sungurhan Eydurun, 1999: I/32). Bu tür eserler sayesinde devrin şairlerinin zaman içinde unutulup gitmeleri önlenmiş ve daima hatırlanmaları sağlanmıştır.

Türk edebiyatında tezkire yazma geleneği Çağatay edebiyatında başlamış, oradan da XVI. yüzyılda Osmanlılar'a geçmiştir (Tolasa, 1983: VII). Çağatay sahasında bu türün ilk örneği, Alî Şîr Nevâyî (ö. 1501) tarafından hazırlanmış olan Mecâlisü'n-nefâ'is (1491) adlı eserdir. Mecâlisü'n-nefâ'is'te toplam 455 şair yer alırken, bunlardan kırk üçü Türk veya Türkçe şiir yazan şairlerdir. Eserdeki biyografiler oldukça kısa ve örnekler de sınırlı sayıdadır. Şiire yönelik değerlendirmeler müspet ve basmakalıp ifadelerden oluşmuştur (İsen, 1997: 56; Sungurhan Eydurun, 1999: I/33; Ayan, 1983). Bu eser, 1908'de Taşkent'te basılmıştır (Ganiyeva, Zohidov, 1961).

Kinalizâde Hasan Çelebi'ye Gelinceye Kadar Anadolu'da Şu'arâ Tezkireciliğinin Gelişimi

Anadolu sahasında ise bu türün ilk örneği 1538 yılında Sehî Bey'in (ö.1548-49) yazdığı Heşt-Behişt'tir. Anadolu sahasının ilk dönem tezkirecileri kendilerine Çağatay sahasında yazılmış olan Câmî'nin Bahâristân'ını, Devletşâh'ın Tezkiretü's-su'arâ'sını ve Alî Şîr Nevâyî'nin Mecâlisü'n-nefâ'is'ini örnek almışlardır. Anadolu sahasında kendisini gösteren bu faaliyeti bir taklit olarak nitelendirmek doğru değildir. Anadolu sahasında da XVI. yüzyıla kadar gelişen şiir örnekleri ve onların yaratıcılarını bir araya getirme ihtiyacı başta Sehî Bey olmak üzere yüzyılın diğer tezkirecilerinin bu türe yönelmelerine sebep olmuştur. Sehî Bey, eserinin mukaddimesinde Câmî'nin

Baharistân'ını, Devletşâh'ın Tezkire'sini ve Ali Şîr Nevâyî'nin Mecâlisü'n-nefâ'is'ini inceleyerek, onlara benzer tarzda bir eser kaleme aldığını; böylelikle ülkesinde yetişen şairleri unutulmaktan kurtardığını ifade eder. Toplam 229 şairi ihtiva eden eserde, şairlerin hayatları kısa tutulmuş ve şairlikleri genel bir değerlendirmeye tabi tutularak şiirlerinden örnekler verilmiştir (İpekten, İsen, 1992: III/139). Heşt-Behişt'in eski harfli tenkitli metni yayımlanmış (Kut, 1978) ve sadeleştirilmiş baskısı yapılmıştır (İsen, 1998).

Anadolu sahasının ikinci tezkiresi Latîfî Tezkiresi'dir. Sehî'nin eseri Latîfî'yi (ö.1582) tezkire yazmaya teşvik etmiştir. Tezkire, bir mukaddime ve üç bölümden meydana gelmiştir. Tezkireci, mukaddime kısmında şiirin faziletlerinden bahsetmiş, ilk şiiri Hz. Âdem'in yazdığını, islamda şiirin yasak olmadığını delillerle gösterdikten sonra şiir ve şair hakkında düşüncelerini dile getirmiştir. Bir dostunun ısrarı üzerine bu çalışmayı kaleme aldığını belirten Latîfî, ilk fasılda Osmanlı ülkesinde yetişen ya da oraya yerleşen on üç şeyhi, ikinci fasılda yedi sultan ve şehzadeyi, üçüncü fasılda alfabetik olarak 314 şairi ele alıp değerlendirmiş; hatime kısmında da 1546 yılında eserini tamamladığını belirtmiştir (Canım, 2000). Tezkire'yi yazdıktan sonra bir süre daha hayatta kalan Latîfî, eserini gözden geçirerek ilavelerde bulunmuştur. Latîfî, Sehî Tezkiresi'ne göre şairler hakkında daha geniş malumat içeren Tezkire'sinde şairlerin eserlerini değerlendirerek bir eleştiriye tabi tutmuş, tenkit etmiştir (Canım, 2000: 23-27; Levend, 1988: 258-259; İsen vd., 2009: 36). Eser sadeleştirilerek yayımlanmıştır (İsen, 1990).

Bu yüzyılın bir diğer tezkiresi, Osmanlı coğrafyasının dışında Bağdat'ta doğmuş olan Ahdî (ö.1593) tarafından 1520-93 yılları arasında yazılmıştır. Ahdî Tezkiresi diye de anılan Gülşen-i Şu'arâ, bir mukaddime ve dört ravzadan oluşmuştur. Birinci ravzada padişah ve şehzadeler, ikinci ravzada bilgin şairler, üçüncü ravzada sancak beyleri ile defterdarlardan şiir yazarlar ve son ravzada da alfabe sırasına göre 381 şair yer almıştır. Tezkire, Bağdat ve çevresinde yetişen şairler hakkında bilgiler vermektedir. Tezkire'nin yirmi yazma nüshası vardır (Solmaz, 2005: 13, 31; Sungurhan Eydoğan, 1999: I/34-35).

Edebiyatımızın en önemli tezkirelerinden olan Meşâ'irü's-şu'arâ, Âşık Çelebi (ö.1571-72) tarafından kaleme alınmıştır. Eser nazım, nesir ve şiirin tarihinden bahseden uzun bir mukaddime ile başlamaktadır. Tezkire'de Sultan I. Murâd devrinden 1568 yılına kadar Osmanlı devleti sınırları içinde yaşayan 427 şairin biyografisi verilmiş ve bu şairler ebced hesabına göre sıralanmıştır. Âşık Çelebi, sadece şairler ve şiirleri hakkında bilgi vermekle kalmamış, o devrin bütün sosyal hayatlarını, şairler hakkındaki hadiseleri, hikâyeleri de anlatmaktadır. Eserin otuz üç yazma nüshası vardır (Filiz Kılıç, 2010: I/83).

Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi veya Tezkiretü's-Şu'arâ'nın Tanıtılması

Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi veya Tezkiretü's-şu'arâ olarak bilinen eser, XVI. yüzyılın beşinci tezkiresi olarak Kınalızâde Hasan Çelebi (ö. 1604) tarafından H.994/M.1586 yılında kaleme alınmıştır. Bir mukaddime ve üç bölüm hâlinde düzenlenen Tezkire'nin mukaddime kısmında Zikr-i Elkâb-ı Pâdşâh-ı Cihân, Zikr-i Mevânî'-i Eyyâm ve 'Alâ'ik-i Sipih-r-i Nâ-fercâm, Sebeb-i Te'lîf-i Kitâb ve Zikr-i Evsâf u Elkâb-ı Cenâb-ı Sa'âdet-nisâb, Vâsf-ı Şerîf-i Hazret-i Hâce Efendi, Tetimme Der-vasf-ı in-Kitâb ve İzhâr-ı 'Acz u Taksîr-i Bî-hisâb başlıkları altında beş ana bölüm bulunmaktadır. Eserine "Ser-nâme-i sahâ'if-i inne hâzili tezkiretun ki miftâh-ı hazâ'in-i

tabıradur ve fihrist-i nüsha-i sa'âdet-i ebedî ki dîbâce-i kerâmet-i sermedîdür. Hamd u sipâs-ı bî-kıyâs hâlıkü'l-cinnü ve'n-nâs mütekellim-i kelâm-ı i'câz esâsdur ki rütbe-i şu'arâ-yı şî'ri me'vâ..." sözleriyle başlayan Hasan Çelebi, bu bölümün gönül gözü hazinelerinin anahtarı olan Tezkire'nin başlangıcı, ölümsüz kerametlerin dibacesi, sonsuz saadet nüshasının fihristi olduğunu ve eseri okuyanın gönül gözünün açılacağını, ona yol göstereceğini belirttikten sonra hamdele-salve bölümüne geçmiş; Allah'ın birliği ve kudretinden, Hz. Muhammed'in faziletlerinden söz etmiş; günahlarının bağışlanmasını dilemiştir. Bu bölümde şiirin ve sözün faziletlerinden bahseden Kınalızâde Hasan Çelebi, şiirin değer ve önemini "Ol mübdî-i ma'ânî-i bedî'ü's-şân *ellezî halaka'l-insâne* ve *'allemehu'l-beyân* cenâbına şâyeste vü revâdur ki hil'at-ı i'câz-ı mu'ciz-tırâzdan gubâr-ı ihtimâl-i şî'riyyeti *ve mâ hüve bi-kavli şâ'irin* makâli ile izâle ve hıyâz-ı takaddüs-i kelâm-ı belâgat-nizâma ser-çeşme-i mîm-i *ve mâ 'allemnâhu's-şî're* ve *mâ yenbağî lehuden mâ'in-i* nefyi isâle itmekle derecât-ı şu'arâyı menî' ü a'lâ eyledi... matla'-ı dîvân-ı nübüvvet vasf-ı kemâli ve makta'-ı dâstân-ı risâlet na't-ı celâli olup tâc-ı pür-ibtihâc-ı belâgat u beyânı iklîl-i celîl-i *inne mine'l-beyânî le-sihren* ile mükellel ve tevsen-i sa'bü'l-kıyâd-ı belâgat u fesâhatı hikmet-i *inne mine's-şî'ri le-hikmeten* ile münkad u müzellel eyledi" şeklinde Kur'an ve hadislere dayandırarak ispatlamaya çalışmıştır.

"Zikr-i Elkâb-ı Pâdşâh-ı Cihân" başlığı altında Sultan III. Murâd'ın övgüsüne "Fi'l-vâki' her minberde ki hutbe-i sultân-ı bahr u berr okınmaya anda cum'a vü cemâ'ât makbûl olmaz ve her sîm ü zere ki nâm-ı pâdşâh-ı 'adâlet-güster anda yazılmaya ber-ârende matlûb u me'mûl olmaz.

Li-münşihî: Nâmdur ragbet viren hep şehvâr

Sikkedür hâlet viren sîm ü zere

Bu mukaddime dahı sadr-nişînân-ı mahâfil-i fazl u 'irfân olan ehl-i dâniş ü iz'âna zâhir ü 'iyândur ki sezâvâr-ı hilâfet-i hazret-i Bârî ve şâyeste-i serîr-i saltanat u kâmkârî bir zât-ı sa'âdetmend olmak gerek ki manzûr-ı 'ulüvv-i himmeti takvîyet-i dîn-i mübîn ve nasbü'l-ayn-ı zamîr-i temşiyet-i ahkâm-ı seyyidü'l-mürselîn olup âyîne-i tîg-i zafer-peykeri her çend ki miskale-i te'yîd-i İllâhî ve eltâf-ı nâ-mütenâhî ile incilâ bula" sözleriyle başlayan Hasan Çelebi, padişahın adının zikredilmesi ile eserinin değer kazanacağını ifade etmiştir. Bu kısmı "Ve zamîr-i münîr-i mihr ü rezân ve hâtır-ı 'âtır-ı sühan-perdâzân ve fehm ü iz'ân-ı erbâb-ı zevk ü vicdân ve ashâb-ı fazl u 'irfâna mânend-i hurşîd-i rahşân zâhir ü 'iyândur ki sühan-ı le'âlisinün egerçi esnâf u efrâdı münteşirdür. Lâkin iki kısma ki mencûr u manzûmdur münhasırdur ve kısm-ı cânî ki nâzım-ı dürer-i ma'ânî olmagla müstevcib-i medâ'ih ü mecânîdür..." sözleriyle bitiren Hasan Çelebi, inci gibi güzel sözlerin zevk, vicdan, ilim ve irfan sahibi insanların gönüllerinde bir güneş gibi doğduğunu; bu inci gibi sözlerin mensur ve manzum olarak iki kısımdan oluştuğunu; ikinci kısmın mana incilerinin şairi olması sebebiyle övülmeye layık olduğunu; büyük ve taze inci tanesi olan şiirin denize ihtiyaç duyduğunu ve onu anlayabilmek için aruz bilgisinin gerektiğini; balık gibi olan şiirin bahrdan / denizden ayrılmadığını; denizden ayrılırsa hayat bulamayacağını belirtmiştir. Tezkireci, şiiri inci ve balıktan sonra rakkâs, üstâd-ı gûyende, cânbâz-ı sihr-bâz, sayrafî-i nakkâda benzetmiş ve şüphesiz vezinli söz söyleyenlerin ve bilgili insanların o güzellik sahibi olan eşsiz sevgilinin perişan âşıkları olduklarını; bu bölümde, özellikle hakikatler hazinesi ve inceliklerle dolu sözlerin, aşk, sevgi ve arzuların, yüce ve güzel olanların medhinin, ayrılık ve vuslatın açıklamasının tekrarlandığını; gönlün beğendiği nasihatlerin gaflet yastığına başını koyup uyuyanları

uyandırdığını; çok tesirli ince söz ve nasihatlerin tembellik köşesinde kalanları ve hakirlik vadisindeki zavallıları pergel gibi ayağa kaldırdığını, bunların hepsinin bu türde kolaylıkla yapılabildiğini belirttiikten sonra vecd ü hâl sahiplerinin bu eşsiz güzelin hareket ve duruşlarına nergis gibi göz diktiklerini ve işlerinin daima ona bakmak olduğunu; bilgi ve kemal sahiplerinin gönüllerinin, söz güzelliğinin naz ve edasından bin parça olduğunu ifade etmiştir. Hasan Çelebi, gönlü süsleyen bir selvi olan söz sevgilisine, güzelliği letafet ve marifet sahiplerinin verdiği; onların bu eşsiz sevgilinin perişan âşıkları olup ırmaklar gibi ayağına yüz sürdüklerini ve her neleri varsa onun yoluna akıttıklarını ve irfan sahiplerinin sürekli inleyen bülbül gibi âleme destan olduklarını; bundan dolayı kendisinin ve bilgili kişilerin yollarının toprağı dahi o melek yüzlü güzel sevgilinin sıkıntılı, dertli âşığı olup bu gam ile boyu selvi gibi ayağı çamurda ve bükümlü saçlarının meyliliyle dal harfi gibi ikiye bükülüp gönüllerinin nokta gibi dağlandığını; dişleri arzusuyla sin gibi kırılmış dişler, süslü ve ra'na gibi olan gözlerine sad harfi gibi daima baka kalıp mim harfinin halkası gibi zülûf lamının gamından bütün âlemin ona sıkıntılı ve karanlık geldiğini; onun gözbebeğinin aşkıyla da iki gözünün ha gibi hayran olduğunu; saba rüzgarı ve ırmak gibi onu her yerde aradığını; daima peşinden koştuğunu ve onu bulmaya çalıştığını açıklamıştır. Hasan Çelebi, "O iki renkli güzel gül-i rana nereden kopmuştur; o cihanı bezeyen ay nereden doğmuştur; o tatlı güzeli kimler koynuna almıştır; kıl gibi ince belli cevana kimler sarılmıştır; o dünyayı parlatan güneşi bulut gibi kim yatağına almıştır; buluşma denizine dalgıçlar gibi kimler dalmıştır" diyerek araştırmaktan asla vazgeçmediğini belirtmiş ve "şimdi bu istek içimde yerleşip ve bu dilek gönlümde uyumakta iken, güzelin büküm büküm saçı gibi bu sevgi de başıma düşmüştü; o inci saçan şiirlerle ün salan tanınmışları, söz yaratıcılığında söz ülkesinin padişahı olanları üstün yetenekleri dolayısıyla ikinci bir Kemâl-i Isfahânî olan şairleri, ünleri ayın kulağını sağır ve kadehin damlası, söz ehlinin temiz toprağını taze etmişleri, düşünce ve hayalleriyle söz meclislerinde sakilik yapanları, bu bilimdeki değerli kişileri ve eserlerini, ülker yıldızı gibi toplayıp, parlak inciler gibi düzen ipliğine geçirmek ve bir kitap yazıp o değerli kişileri bir araya getirmek istediğini zikretmiştir. Kısacası Hasan Çelebi, bu cümleler ile şiiri çok sevdiğini, onu elde etmek için daima aradığını, bundan da vazgeçmediğini; şiir alanda söz sahibi olanları bir araya getirme arzusu içinde olduğunu ifade etmiş; eserini kaleme alma sebebini açıklamış ve "Zikr-i Mevânî'-i Eyyâm ve 'Alâ'ik-i Sipîhr-i Nâ-fercâm" kısmına geçmiştir.

Hasan Çelebi "Zikr-i Mevânî'-i Eyyâm ve 'Alâ'ik-i Sipîhr-i Nâ-fercâm" kısmında zamanın ortaya çıkardığı engellerden dolayı isteğini bir türlü uygulayamadığı, kıskançların ve her şeyi inkâr edenlerin Hak yolundan saptığı; ne denli ince hayaller yaratıp güzel benzetmeler ortaya koyulsa da bilgi ve sanatın güzelliklerinden yoksun kişilerin anlamadan, düşünmeden karşı çıktıkları üzerinde durmuştur. Sözlerine "Bir yirde sehven bir nokta zâ'id görseler redd ü inkârında niçe mukaddimât tertîb iderler ve kâbil-i tashîf olan bir lafz-ı fasîhi mahmûl-ı ta'cîm ü ta'rîb iderler. Gâyet-i fesâdlarından *hammü'l-mü'mini 'ale's-salâh* ma'nâsını bilmezler ve gadîr-i vücûd-ı şerîrleri mâ-yı rakîd-i ma'âyib ü mefâsid ile memlû olmağla *celle men lâ-'aybe fîhi ve 'alan* nüktesini yâd kılmazlar" diyerek devam eden Hasan Çelebi, zamaneden şikâyet eder ve sehven bir yerde fazladan koyulmuş bir nokta görseler ret ve inkâr etmek için birçok söz söylediklerini, noktası değiştirilmesi mümkün bir sözü noktalayıp Arapçalaştırdıklarını, fesatlıklarından inananı kurtuluşa teşvik etmenin manasını bilmezliğe geldiklerini ve fesatlık yapan vücut göllerini kötülük ve kusurların durgun suyu ile doldurarak 'hatasız kul olmaz' nüktesini hatırlamadıklarını

belirtmiştir. Kınalızâde Hasan Çelebi, böyle anlayışsız bir ortamda bilgi ve şiir güzelinin gelişemeyeceğini, kıskanç insanların soğuk nefeslerinin cennet bahçesini hazana döndürdüğünü, bu durumda iken gönül bülbülünün nasıl öteceğini, bilgi ve hünerden yoksun bir alay fesatçının bilgi ve incelik pazarını sürümsüz eylediğini, öyleyse söz güzelinin süslü kumaşını dokuyan bilginlerin söz ve anlam dokusunu belagat ve fesahatla niçin dokuduklarını ve şiiri kıldan ayıramayan cahillerin şiir ve inşa pazarını değersiz kıldıklarını, söz yapraklarının sayfalarını dokuyan zamanın hüner sahiplerinin üstadın sillesini ne menfaat için çekip okuduklarını “Ol eelden şâhid-i merâm ma’râz-ı husûl ü itmâmda cilveger olmaz idi ve keşt-i emel ü recâ sâhil-i encâm u ihtitâmda lenger bırakmaz idi. Âyine-i sinenün rûyını jeng-i hazân u melâl tutmuş idi. Pes cemâl-i makâl ne yüzden çehre-güşâ olsun ve dem-i ser-i hâsidân-ı fâsidân gülîstân-ı cinânı pür-hazân kılmış idi. Pes ‘andelîb-i dil ü cân ne vechle nagmeserâ olsun fazl u hünerden ‘ârî bir âlây fâsidler bâzâr-ı ma’ârif ü letâ’ifi kâsid eyledi. Pes nessâc-ı dîbâ-yı zîbâ-yı makâl olan ehl-i kemâl târ u pûd-ı lafz u ma’nâyı minvâl-i belâgat u fesâhatla niçün tokurlar ve şi’ri şa’rdan fark itmeyen cehele-i batale bâzâr-ı şi’r ü inşâyı bî-revâc kıldılar. Pes nessâc-ı etbâk-ı evrâk-ı kelâm olan hünerverân-ı eyyâm hayrânım ki ne menfa’at için sille-i üstâdı çeküp okurlar” şeklinde belirttiikten sonra kendisini üzüntüye kaptırarak yalnızlık köşesine çekildiğini, düşüncelere daldığını ve bu sırada kulak penceresinden akıl sarayına gaipten bir sesin geldiğini; bu sesin, vücut aynasında şüphe ve kusur tozlarının yeri olmadığını; zamanın kararının sebatsız dostlar gibi olduğunu; zalim, gaddar feleğin vefa üzerine ettiği yeminin sevgililerle buluşma zamanı kadar kısa olduğunu; akıllı ve zeki kişilerin “Allah’ım bana sonra gelecek içinde iyilikle anılmayı nasip eyle” sözünü gerçekleştirme arzusunda ve kalıcı bir şeyler bırakma düşüncesinde olduğunu; söz incilerini düzen ipliğine çekip belagatli bir kitap telif ve tasnif ederek değerli kişilerin bakışlarını üzerinde toplayıp cihanın övdüğü kişi olmak istediğini; bundan dolayı acizliğinin işareti olan bu perişan cümle ve sözleri müsvedde hâline getirip Allah’ın yardımıyla bu secili kitabı ve güzel nüshanın bölümlerini toplayıp bir araya getirdiğini; lakin zamanın büyükleri ve ileri gelenlerinin bu tür incilere rağbet etmediğini; onların yanında çanak, çömleğin sedef ile katırtırnağının inci ile bir olduğunu; bilgi ve anlayış semalarında uçan şehbaz ile baykuşun eş değerde olup kuru bir övgüden bir şey çıkmadığını, beytin ve kasidenin etinin yenmediğini, derisinin giyilmediğini, bilgili kişilere rağbet edilmediğini, pişkeş tezkiresinin okunduğunu, tezkiretü’ş-şu’arânın ne manaya geldiğinin dahi bilinmediğini, bin beyitten bir güzel beytin daha yüce olduğunu ve kıldan yapılan çulun onların yanlarında ince ve nazik şiirlerden daha üstün olduğunu; marifet sahiplerine zerrece meyl ve rağbet yok iken cahillik ve kendini beğenmişlik kumaşının durmadan satıldığını ve her taraftan ayıplama okları ve kınama taşlarının atıldığını; peş peşe gelen bela ve musibetlerden bir türlü uygun zamanın gelmediğini; bu istek gelininin, zamanın engellerinin gerdeğinde kapalı kaldığını; eserini temize çekmek için yeniden bir çalışma yapmaya başladığını ve istek atna binerek murat yoluna girdiğini ifade etmiştir.

Hasan Çelebi, içinde bulunduğu zamanın durumunu ve kendi ruh hâlini tarif ettikten sonra “Sebeb-i Te’lif-i Kitâb ve Zikr-i Evsâf u Elkâb-ı Cenâb-ı Sa’âdet-nisâb” bölümünde uğurlu bir günde yücelik göğünde bir kutlu (sa’d) yıldızın (Hoca Sa’dü’ddîn Efendi) doğduğunu; o günün çok mutlu bir gün olduğunu, zamanın yüzünün gönül alıcı güzeller gibi sevinçten parladığını, keder ve sıkıntıların tamamen mahzun âşıkların gönülleri gibi yanıp kül olduğunu; fitneci gözlerin güzeller gibi safa uykusunda olduğunu; kulak penceresiyle akıl sarayına söylenen sözleri

gerçekleştirmeye kalktığını... böyle bir günde, erdemli dostlarının, toplanan bu güzel sözlerin ortaya çıkmasını ve bu incileri düzen ipliğine geçirdikten sonra zamanın bilgelik sultanına sunmasını istediklerini belirtmiştir. Bu istek içerisinde olanlardan birisi de Ebu's-su'ûd Efendi'nin oğlu Mehmed'dir. Hasan Çelebi, yakın arkadaşı Mehmed'in biyografisinde "Bu dâ'i-i za'îfün bu evrâk-ı perîşânı cem' ü te'lîf itmesine 'illet-i gâ'iyye olup mir'ât-ı zât-ı sûtûde-sıfâtı mahalli suver-i ma'ârif-i gaybiye olan..." sözleriyle yıllarca müsvedde hâlinde kalan Tezkire'sini temize çekmesine vesile olduğunu açıklamıştır.

Tezkire'nin yazılma sebebini açıkladıktan sonra "Vasf-ı Şerîf-i Hazret-i Hâce Efendi" başlığı altında Hoca Sa'dü'd-dîn Efendi'yi bilgi, kültür, ahlak, erdem bakımından öven Hasan Çelebi, yeryüzünde ne kadar değerli şeyler varsa bunların hepsinin Hoca Sa'dü'd-dîn Efendi'nin şahsında toplandığını ifade ederek şairlerinden örnekler vermiştir. Tezkire'nin kaleme alındığı durum ve şartlardan uzun uzun bahseden Hasan Çelebi, eserini kime adadığını açıkça belirtmemiştir. Fakat bu övgü dolu sözlerden ve "Sebeb-i Te'lîf-i Kitâb ve Zikr-i Evsâf u Elkâb-ı Cenâb-ı Sa'âdet-nisâb" başlığından Tezkire'nin Hoca Sa'dü'd-dîn Efendi'ye adandığı anlaşılmaktadır.

Mukaddimenin "Tetimme Der-vasf-ı in-kitâb ve İzhâr-ı 'Acz u Taksîr-i Bî-hisâb" kısmında Allah'ın yardımı ile bu kitabın gizlilikten çıkararak bilgili kişilerin değerlendirmesine sunulduğu; belki yuvasından ürkmüş ve eziyet kartalından korkup kaçmış, hazan görmüş bir bülbül veya çirkin bir gelin olduğu; ama sultanın değer veren bakışıyla güzelleşip olgunlaşacağı; sıkıntı ve üzüntülerle yaprağı ve meyvesi solmuş bir fidan olsa da padişahın merhamet yağmurlarının feyzi ile yeşilleneceği; kitabın üç fasıl hâlinde düzenlendiği; birinci fasılın Osmanlı padişahlarına, ikinci fasılın şehzadelere ve üçüncü fasılın harf ve hece sırasıyla âlim ve şairlere ayrıldığı üzerinde durulmuştur.

Hasan Çelebi'nin belirttiği gibi Tezkire, sultan şairler, şehzade şairler ve asıl şairler olmak üzere üç fasıl hâlinde düzenlenmiş; birinci ve ikinci bölümde yer alan padişah ve şehzadeler kronolojik, üçüncü bölümdeki şairler ise alfabetik olarak sıralanmıştır. Tezkire'nin birinci bölümünde altı padişah [Sultan II. Murâd, Fatih Sultan Mehmed (Avnî), Sultan II. Bâyezîd (Adlî), Yavuz Sultan Selîm (Selîmî), Kanunî Sultan Süleymân (Muhîbbî), Sultan II. Selîm (Selîmî)], ikinci bölümünde beş şehzade [Sultan Korkud, Sultan Cem, Sultan Mustafa, Sultan Mehmed, Sultan Bâyezîd (Şâhî)] ele alınmıştır. Eserin ikinci faslında yer alan şehzade biyografileri padişah biyografilerine göre kısadır. Hasan Çelebi'nin de belirttiği gibi üçüncü fasılda yer alan şairlerin çoğu ilmiye sınıfına mensuptur ve bunların biyografileri bu alandaki başarı ve şöhretlerine göre uzun veya kısa tutulmuştur. Fakat Tezkire'de sayısı az olmakla birlikte oldukça kısa tek satırdan veya birkaç satırdan ibaret biyografilere de rastlanmaktadır.

Tezkire'nin üçüncü bölümünde, XV ve XVI. yüzyılda yaşamış olan 627 şairin biyografisi yer almaktadır. Eserin şairlere ayrılan kısmı Ahmed Paşa ile başlayıp Yûsuf ile bitmektedir. Tezkire'de devrin sultanı III. Murâd'ın ve Tezkire'nin adandığı Hoca Sa'dü'd-dîn Efendi'nin biyografileri ana bölümlere dâhil edilmeyerek mukaddime kısmında verilmiştir. Hasan Çelebi, Sâni'î (2)'nin biyografisinde onun şair kardeşinden oldukça fazla bahsetmiş ve bir biyografide bulunması gereken bilgileri vermiştir. Tezkirecinin bu bilgileri, ayrı bir madde başlığı altında vermemesinden ötürü ayrı bir şair biyografisi olarak ele alınmamıştır (Sungurhan Eyduvan, 1999: II/574). Tezkire'de

Sultan III. Murâd ve Hoca Sa'dü'd-dîn Efendi ile birlikte toplam 640 şair biyografisi bulunmaktadır.

Hasan Çelebi eserinde şairlerin doğum ve yerleşim yerleri, adı, lakabı, mahlas alma sebepleri, öğrenim durumu, meslek veya makamı, başlıca hocaları, hayatlarındaki önemli değişiklikler, hastalıkları, fizikî görünüşleri, huy ve mizaçları, zihin, zekâ ve düşünce güçleri, inanç dünyaları, şahsiyet zenginliği ve olgunluğu, hüner ve kabiliyetleri, faaliyet fonksiyonlarına göre yaratılış hâli ve özellikleri, şiire başlayış, çalışma ve yetişmeleri, bilgi, kültür ve tecrübeleri, eserleri, eserleriyle ilgili bilgi, başarılı oldukları bazı şekil ve türler, şairlik güç ve kabiliyetleri, şiirlerinden örnekler, bazen şairle ilgili anekdotlar, ölüm nedenleri, varsa ölüm tarihleri, kabir yerleri hakkında bilgiler vermektedir.

Tezkireci, şairlerin doğum ve yerleşim yerlerini takdim ederken bazı şehir ve kasabaların sahip oldukları sosyal, kültürel zenginliği, canlılığı ve coğrafî güzelliği, imkânları hakkında doğrudan veya dolaylı tanıtma ve tasvirlerle diğer tezkirelere göre daha fazla yer vermiştir. Tezkire'yi diğer tezkirelerden ayıran en önemli özelliklerden bir diğeri de budur (Eyduran 2000: 29-44). Aynı zamanda Hasan Çelebi, söylediklerini ayet, hadis ve kelam-ı kibarlarla desteklemiş; genellikle benzetme ve tasvirleri anlattığı konu, olay, şairin adı, meslek, mevki ve durumuyla bir bütünlük arz edecek şekilde yapmış; çağının sosyal, kültürel ve ekonomik durumunu, şair biyografilerinde verdiği bilgilerle yansıtmaya çalışmıştır. Hasan Çelebi, kendisinden önce yazılmış bazı tarih ve biyografi eserlerini görmüş; bir kısmını şair biyografilerini yazarken çeşitli vesilelerle kullanmış; faydalandığı eserlerin isimlerini yeri geldikçe zikretmiş; yararlandığı kaynaklarda verilen bilgileri zaman zaman tenkit etmekten de kaçınmamış; hatalı bilgileri delillerle düzeltme yoluna gitmiş; eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşmıştır.

Tezkire'de daha önce yazılmış tezkirelerde yer almayan yüz yirmi iki şairi eserine ilave etmiş ve bu yeni isimler hakkında önemli bilgiler vermiştir. Bunlar: Abdu'llâh (Balıkesir), Abdu'l-vehhâb (Sabûnî), Ahmed (Kaytaszâde), Ahmed (Nişancı Mehmed Bey'in oğlu), Ahmed Çelebi (Sinan Çelebioğlu Hüseyin Efendi), Alî Çelebi (Abdü'l-'azizin oğlu), Ankâ (Şiraz), Ârifî (Trabzon), Avnî (Arapzâde'nin kızkardeşinin oğlu), Âzerî, Bahrî (İstanbul), Bâlî (Edirne), Bedî'î (Edirne), Berkî (İstanbul), Beyânî (Edirne), Cefâ'î (Sultan Bâyezîd dönemi), Dâ'î (Ayaz Paşa oğullarından Ahmed Beg'in dadısı oğlu), Derviş Hasan (İnebaht), Dürrî (Bursa), Es'ad Çelebi, Fedâyî (İstanbul), Fehmî (Kınalızâde), Feyzî (Biç seferine katılan), Feyzî (Bekâyî'nin kardeşi), Feyzî (Kınalızâde), Fikrî (Bursa), Fûrûğî (Bursa), Gamî (Yazıcı Yahyâ oğlu), Gamî (Kazasker), Gayretî, Hâkî (Gelibolu), Hakîmî (Ebher), Hâletî (Azmizâde), Halîmî (Ahîzâde), Hâlisî, Hâşimî (Üsküdar), Hayâlî (İznik), Hızrî (Depegöz), Hilmî (İznik), Hilmî (Mora), Hurremî (Bosna), Hudâyî (Hüseyin), Hüseyin Çelebi (Kefe), İyânî (Muzaffer Çelebi), İyânî (Bursa), Iyşî (Kazvin), Iyşî (Bağdat), İnâyetu'llâh, İzzetî, Kabûlî (Kütahya), Kadri (Hamid, Abdü'l-kâdir), Kemâlî (Defterdârzâde), Kirâmî (Kınalızâde), Kudsî (Arabzâde), Lem'î (Bursa, Abdu'llâh), Makâlî, Mânî (Şeyh Mehmed), Mehmed (Ebu's-su'ûd Efendi'nin oğlu), Mehmed (Dülbendzâde), Mehmed (Bostan Efendi'nin oğlu), Mehmed Emin (Kazvin), Merdî (Manastır), Merdî (Amrî'nin oğlu), Meylî (Ankara), Meylî (Ebu's-su'ûd Efendi'nin oğlu), Meylî (Lutfî Begzâde), Meylî (Edirne), Mîrî (Bursa, Kiçi Mîr), Mîrzâ Mahdûm, Mollâ Çelebi, Mollâ Ma'sûm, Mu'îdî (Bektûtyân), Mu'inî (İstanbul, kadı), Mustafâ (Kâf Ahmed Çelebi'nin oğlu), Mustafâ (Tosya), Mustafâ (Muslihü'd-dîn), Mustafâ (Azmî Efendi'nin oğlu), Münîrî (Hasan Çelebi'nin bir gazeline nazire söyleyen), Müttakî, Nâdirî (Abdü'l-ganî Efendi'nin oğlu)

Nahîfî (Hamid, Mehmed), Nâmî (Nişancı Mehmed Paşa), Nâmî (Emîrek'in oğlu), Nâmî (Fazlı Efendi müntesibi), Neylî, Niyâzî (Şeyhîoğlu), Nutkî (Şirvan), Peyâmî, Recâ'î, Sabrî (Galata), Sa'dü'd-dîn Efendi, Sâdık (Belgrat), Seyfî (İstanbul, defterdar), Sinân Efendi (Amasya), Sinân Çelebi (Manastır), Sun'î (Yalvaç), Sun'î (Bursa, nakkaş), Sun'î (Sun'u'llâh, mevlevî), Su'ûdî, Şâhî (Okçuzâde Mehmed'in oğlu), Şâmî (Şam, Mustafa), Şânî (Saraybosna), Şânî (Larende), Şânî (Ahmed), Şem'î (Anadolu, kadı), Şerîf, Şerîfî (Egridir), Şeyhî (Tayyibzâde), Şeyhî (Hüseyin Efendi'nin oğlu), Şühûdî (Manisa), Tîgî, Vâhidî (İstanbul), Vâlihî (Edirne), Vâsî (Kınalızâde Abdu'r-rahim Efendi'nin oğlu), Vehhâbî (Kınalızâde), Veysî (Alaşehir), Vezni (Manastır), Visâlî (Niğde), Vücûdî (Larende), Yahyâ (Zekeriyyâ Efendi'nin oğlu), Za'îfî (Kanunî'nin ilk dönemi), Zeynî (Zeynelabidin). Hasan Çelebi Tezkiresi, ihtiva ettiği bu isimler için ilk kaynak durumundadır. Hasan Çelebi'nin Tezkiresi'ne katmış olduğu bu yeni isimlerin bir kısmı, daha sonra Beyânî, Rızâ, Riyâzî, Fâ'izî, Âsım, Safâyî Tezkiresi'nin yanı sıra Enîsü'l-müsâmirîn ve Güldeste-i Riyâz-ı İrfan'da yer almıştır.

Hasan Çelebi Tezkiresi, Ahmed (Kaytaszâde), Ahmed (Nişancı Mehmed Bey'in oğlu), Ahmed Çelebi (Sinan Çelebioğlu Hüseyin Efendi), Alî Çelebi (Abdü'l-azizin oğlu), Avnî (Arapzâde'nin kızkardeşinin oğlu), Bâlî (Edirne), Bedî'î (Edirne), Berkî (İstanbul), Dâ'î (Ayaz Paşa oğullarından Ahmed Beg'in dadısı oğlu), Dervîş Hasan (İnebaht), Dürrî (Bursa), Gayretî, Hâkî (Gelibolu), Hâşimî (Üsküdar), Hurremî (Bosna), Iyşî (Kazvin), Iyşî (Bağdat), İnâyetu'llâh, Mollâ Ma'sûm, Mehmed (Ebu's-su'ûd Efendi'nin oğlu), Mehmed (Bostan Efendi'nin oğlu), Merdî (Manastır), Mustafâ (Muslihü'd-dîn), Mustafâ (Tosya), Mustafâ (Azmî Efendi'nin oğlu), Münîrî (Hasan Çelebi'nin bir gazeline nazire söyleyen), Niyâzî (Şeyhîoğlu), Nutkî (Şirvan), Peyâmî, Recâ'î, Sinân Efendi (Amasya), Sun'î (Bursa, nakkaş), Şânî (Ahmed), Şem'î (Anadolu, kadı), Vehhâbî (Kınalızâde), Visâlî (Niğde) ve Zeynî (Zeynelabidin) olmak üzere ihtiva ettiği otuz yedi isim için ise Türk edebiyatında tek kaynak durumundadır. Eser, dil ve üslup özelliğinin yanı sıra ihtiva ettiği bu yeni isimler için ilk kaynak durumunda olması bakımından oldukça önemlidir.

İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, yazmalar bölümünde (Ty.1737) müellif hattı bulunan Tezkire'nin, Türkiye kütüphanelerinde altmış beş, yurt dışı kütüphanelerinde otuz üç olmak üzere toplam doksan sekiz yazma nüshası bulunmaktadır. Tezkire'nin H.994 yılında yazıldığı Hasan Çelebi tarafından belirtilmiştir. 640 şair biyografisi ile Tezkire geleneğinin en hacimli örneklerinden ve edebiyat tarihimizde en çok istinsah edilen eserlerden biri olan Hasan Çelebi Tezkiresi, daha sonra Beyânî (ö.1597-98) tarafından telhis edilmiştir (Sungurhan, 1994; Sungurhan, 1996: 43-61). Tezkire'nin, Arap harfleriyle üç yazma nüsha üzerinde yapılan edisyonkritikli metni İbrahim Kutluk tarafından hazırlanmış; fakat onun ölümü üzerine İbrahim Olgun'un sunuşuyla okuyuculara takdim edilmiştir. İbrahim Olgun'un da vefat etmesi üzerine ikinci cilt, İsmet Parmaksızoğlu tarafından düzenlenmiştir. Tezkire, tenkitli metninin yanı sıra Harun Tolasa'nın "Sehî, Latîfî, Âşık Çelebi Tezkirelerine göre 16. Y.Y.'da Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi" adlı eserinde uyguladığı yöntem esas alınarak detaylı bir incelemeye tabi tutulmuş; Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde doktora tezi olarak hazırlanmıştır (Sungurhan Eydurhan, 1999).

Türk Edebiyatı'nın ilk beş tezkiresindeki şairler, aşağıda tablo hâlinde gösterilmiş; sadece Hasan Çelebi Tezkiresi'nde bulunan şairler koyu yazılmıştır (Sehî Tezkiresi ST, Latîfî Tezkiresi LT, Ahdî Tezkiresi AT, Âşık Çelebi Tezkiresi AÇ, Hasan Çelebi Tezkiresi HÇ).

Tablo: 1 ŞAİRLER

	ŞAİRLER	ST	LT	AT	AÇ	HÇ
1.	Abdî (İsli)	-	+	-	+	+
2.	Abdî (Nebi Halifezâde)	+	-	-	-	-
3.	Abdî (Müeyyedzâde)	+	+	-	+	-
4.	Abdü'l-lâh (Balıkesir)	-	-	-	-	+
5.	Abdü'l-azîz (Ümmü'l-veledzâde)	+	-	-	+	+
6.	Abdü'l-vâhid	-	-	+	-	-
7.	Abdü'l-vâsi (Dimetoka)	+	-	-	-	-
8.	Abdü'l-vehhâb (Sabûnî)	-	-	-	-	+
9.	Adlî (II. Bâyezîd)	+	+	-	+	+
10.	Adnî (Mahmûd Paşa)	+	+	-	+	+
11.	Adnî Beg	-	-	+	-	-
12.	Âftâbî (Amasya, Merzifon)	+	+	-	+	+
13.	Âftâbî (İstanbul)	-	-	+	+	+
14.	Âgehî (Vardar)	-	-	+	+	+
15.	Ahdî (Edirne, katip)	+	+	-	+	+
16.	Ahdî (Hekim Sinânoğlu)	+	-	-	-	-
17.	Ahdî (Tezkire sahibi)	-	-	-	+	+
18.	Ahdî (Yıldırım Şeyhioğlu)	-	-	-	+	+
19.	Âhî (Benli Hasan)	+	+	-	+	+
20.	Ahmed (I. Murâd şairlerinden)	-	-	-	+	-
21.	Ahmed (Kaytaszâde)	-	-	-	-	+
22.	Ahmed (Nişancı Mehmed Beg'in oğlu)	-	-	-	-	+
23.	Ahmed Beg (Dukâkînzâde)	+	+	-	-	+
24.	Ahmed Beg (Karaca Paşa)	+	-	-	-	-
25.	Ahmed Çelebi (Kemâl Paşazâde)	+	+	+	+	+
26.	Ahmed Çelebi (Hüseyn Çelebi oğlu)	-	-	+	+	+
27.	Ahmed Çelebi (Pareparezâde)	-	-	-	+	-
28.	Ahmed Çelebi (Sinân Çelebi oğlu)	-	-	-	-	+
29.	Ahmed Paşa (Bursa)	+	+	-	+	+
30.	Ahmed Zarîf	-	-	+	-	-
31.	Ahmed-i Bîcân	-	-	-	+	-
32.	Ahmed-i Dâ'î (Mollâ Şemseddin)	-	-	+	-	-
33.	Ahmed-i Dâ'î	+	+	-	+	+
34.	Ahmed-i Rıdvân	+	+	-	-	+
35.	Ahmedî	+	+	-	+	+
36.	Ahmedî-i Rûmî	-	+	-	-	-

37.	Alâyî	-	-	+	-	-
38.	Âlî (Hâfız-ı Konevîoğlu)	-	-	+	-	+
39.	Âlî (Beyzâde Mustafâ)	-	-	+	-	-
40.	Alî Çelebi (Vâsi Âlisi)	-	+	-	+	+
41.	Âlî (Derd-nâme sahibi)	+	-	-	-	-
42.	Âlî (Re'iszâde)	-	-	-	+	+
43.	Âlî (Gelibolu, Mustafâ)	-	-	+	-	+
44.	Alî Çelebi (Fenârî)	+	-	-	-	-
45.	Alî Çelebi (Kınalızâde)	-	-	+	+	+
46.	Alî Çelebi (Adü'l-azîz'in oğlu)	-	-	-	-	+
47.	Alî Paşa	-	-	+	-	-
48.	Âlihî	-	-	+	-	+
49.	Amrî (Abdü'l-kerîm'in kulu)	+	+	-	+	+
50.	Andelibî (Şehzâde Mahmûd şairlerinden)	-	+	-	+	+
51.	Andelibî (İstanbul, hâfız)	-	+	-	-	+
52.	Ânî (Zeyrekzâde)	-	-	+	-	+
53.	Ânî (Tire)	-	-	-	+	+
54.	Ankâ (Şiraz)	-	-	-	-	+
55.	Arâmî (Tire)	-	-	+	-	-
56.	Ârif	-	-	+	-	-
57.	Ârif (Fethu'llâh Çelebi)	-	-	+	+	+
58.	Ârifî (Yenişehir)	-	-	+	-	-
59.	Ârifî (İstanbul, katip, Hüseyin)	+	+	+	+	+
60.	Ârifî (Trabzon, Ma'rûf Çelebi)	-	-	-	-	+
61.	Arşî (Yenipazar)	-	-	+	+	+
62.	Arşî (Tire)	-	-	-	+	+
63.	Âsafî	-	-	-	+	+
64.	Askerî (Edirne)	-	-	-	+	+
65.	Âşık Çelebi	-	+	+	+	+
66.	Âşık Paşa	-	+	-	-	-
67.	Atâ (Üsküplü)	+	+	-	+	+
68.	Atâ Çelebi	-	-	+	-	-
69.	Atâ (Keşfî'nin oğlu)	-	-	-	+	-
70.	Atâ'î (Hakim Sinanoğlu)	-	-	+	+	+
71.	Atâ'î (İvaz Paşa-zade)	+	+	+	+	+
72.	Ateşî	-	-	+	-	-
73.	Atîkî (Şemahi)	-	-	+	-	-
74.	Avnî (II. Mehemmed)	+	+	-	+	+
75.	Avnî (Mustafâ)	-	-	-	-	+
76.	Â'îşe Hatun	-	-	-	+	-
77.	Âzerî	-	-	-	-	+
78.	Azîzî	-	-	-	+	+

79.	Azmî (Gediz)	-	-	+	-	+
80.	Azmî (Sürmeli Kadın)	-	-	-	+	+
81.	Azmî (Pir Mehemed)	-	-	+	+	+
82.	Bahârî	+	+	-	+	+
83.	Bahâyî	-	-	-	+	+
84.	Bahrî (Kâtip Mehemed)	-	-	-	+	-
85.	Bahrî (İstanbul, Hasan)	-	-	-	-	+
86.	Bâkî (meşhur)	-	+	+	+	+
87.	Bâkî-i Selanikî	-	-	+	-	-
88.	Bâkî (Dellâkzâde)	+	-	+	+	-
89.	Bâlî (Rumeli)	-	+	+	-	+
90.	Bâlî (Edirne)	-	-	-	-	+
91.	Basîrî	+	+	+	+	+
92.	Bâyezîd (Edirne)	-	+	-	-	-
93.	Bedî'î	-	+	-	-	-
94.	Bedî'î (Müşgî Emir oğlu)	-	-	-	-	+
95.	Bedrî	-	+	+	-	-
96.	Behîştî (Karışdıran Süleymân oğlu)	+	+	-	+	+
97.	Behîştî (Vize, vaiz)	-	+	+	+	+
98.	Behlül	-	+	-	+	+
99.	Bekâyî (Hatîbzâde)	-	-	-	+	+
100.	Bekâyî (Dursunzâde)	-	-	-	-	+
101.	Bekâyî (İznik, Cimri Çingan)	-	-	+	-	+
102.	Belîgî	-	+	+	+	+
103.	Berkî (İstanbul)	-	-	-	-	+
104.	Beyânî (Ruscuk)	-	-	-	+	+
105.	Beyânî (Yanbolu)	-	-	-	+	+
106.	Beyânî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
107.	Beyânî (Edirne)	-	-	-	-	+
108.	Beyânî (Bağdat)	-	-	+	-	-
109.	Bezmî (Aydın)	+	+	-	+	+
110.	Bezmî (Filibe)	-	-	-	+	+
111.	Bi'âtî	-	-	+	-	+
112.	Bîdârî (Dergüzin)	-	-	+	+	+
113.	Buhârî (Şeyh Şemseddin)	-	+	-	-	-
114.	Ca'fer (Zâtîzâde)	-	-	+	+	-
115.	Ca'fer Çelebi (Tâcîzâde)	+	+	-	+	+
116.	Ca'ferî	-	-	-	+	+
117.	Câmî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
118.	Câmî (Hasanzâde)	+	-	-	-	+
119.	Câmî Beg (İstanbul)	-	-	+	+	+
120.	Câmî'î (Saruhan)	-	+	-	-	-
121.	Cebrî	-	-	-	+	-
122.	Cefâ'î (Filibe)	+	-	-	+	+
123.	Cefâ'î (Sultan Bâyezîd)	-	-	-	-	+

	dönemi)					
124.	Celâl Çelebi (İstanbul, Hasan)	-	+	-	-	-
125.	Celâleddin-i Rûmî (Mevlânâ)	-	+	-	-	-
126.	Celâlî Çelebi (Manastır)	-	-	+	+	+
127.	Celîlî (Bursa, II.Bâyezîd şairi)	-	+	-	-	+
128.	Celîlî (Abdü'l-celîl)	-	-	+	-	+
129.	Celîlî (Edirne)	-	+	-	-	+
130.	Celîlî (İznik, Bursa)	+	+	+	+	+
131.	Cem Sultan	+	+	-	+	+
132.	Cemâlî (Karaman)	+	+	-	-	-
133.	Cemâlî (Defterzâde)	-	-	+	-	+
134.	Cemâlî (II.Bâyezîd devri şairi)	-	+	-	-	+
135.	Cemîlî	+	+	-	-	+
136.	Cenâbî (Anadolu beylerbeyi)	-	+	+	+	+
137.	Cinânî (İzârî'nin kardeşi)	+	-	-	-	+
138.	Cenâbî (Seyyid Emir Kâfî'nin oğlu)	-	-	+	-	+
139.	Cevânî (Tırhala)	-	-	-	+	+
140.	Cevânî (Edirne)	-	-	-	-	+
141.	Cevherî (Karaferiye)	-	-	-	+	+
142.	Cevherî (Bağdat)	-	-	+	-	-
143.	Cevherî (Aydın)	-	-	-	+	+
144.	Cevherî Çelebi (Müderris)	-	-	+	-	-
145.	Cevrî (Edirne)	-	-	+	+	+
146.	Cihânî	+	+	-	-	-
147.	Cinânî (Rıdvânzâde)	-	+	-	-	+
148.	Cinânî (Semendire)	-	-	-	+	+
149.	Cinânî (Bursa)	-	-	+	+	+
150.	Cüdâyî-i Acem	-	-	+	-	-
151.	Cüvânî (Manasatır)	+	-	-	-	-
152.	Çâkerî	+	+	-	-	-
153.	Dâ'î (Kastamonu)	-	+	-	-	+
154.	Dâ'î (Bursa)	-	-	+	-	-
155.	Dâ'î (Abdu'r-rahman Çelebi)	-	-	-	+	-
156.	Dâ'î (Ayaz Paşa'nın oğullarından Ahmed Beg'in dadısı oğlu)	-	-	-	-	+
157.	Dânişi (Süleymâneğîzâde)	-	-	+	+	+
158.	Derûnî (İznik)	+	+	-	+	+
159.	Derûnî (Manisa)	-	-	+	+	+
160.	Derûnî (Yenice)	-	-	+	+	+
161.	Derûnî (Yeniçeri şairlerinden)	-	-	+	-	-
162.	Dervîş (Konya)	-	-	-	+	+
163.	Dervîş (Âşık Paşa)	-	-	+	+	+

	mahallesinden)					
164.	Dervîş (Edirne)	+	-	-	-	+
165.	Dervîş Bey (Mollâ Helbi'in torunu)	-	-	-	+	-
166.	Dervîş (İskender Paşazâde)	-	-	+	-	-
167.	Dervîş (Ağa, Paşa)	-	-	-	+	+
168.	Dervîş Hasan (İnebaht)	-	-	-	-	+
169.	Dilîrî	-	+	-	-	-
170.	Du'âyî (Bursa)	+	+	-	-	+
171.	Du'âyî (Hamid)	-	-	+	-	-
172.	Duhânî	-	-	-	+	-
173.	Dürrî (Üsküp)	-	+	-	-	+
174.	Dürrî (Bursa)	-	-	-	-	+
175.	Ebu's-su'ûd (Hâce Çelebi Efendi)	+	-	+	-	+
176.	Edâyî (Kazzâz Bekir Çelebi)	-	-	+	+	+
177.	Edâyî (Kâtip, Amasya ?)	-	-	+	+	+
178.	Eflâtun (Şirvân)	-	-	+	-	-
179.	Ehlî (Tayyibzâde)	-	-	+	+	+
180.	Emânî (Hazine katibi)	+	-	-	+	+
181.	Emânî (Rusçuk)	-	-	-	+	+
182.	Emînî (Kâğıdeminizâde)	-	-	-	+	+
183.	Emîr (Eyyûb-ı Ensârî)	-	-	+	+	+
184.	Emîrek	-	-	-	+	+
185.	Emîrî (Seyyid Mahmûd)	+	+	-	+	+
186.	Emîrî (Muhtarî'nin kardeşi)	-	-	-	+	+
187.	Emrî (Edirne)	+	+	+	+	+
188.	Enverî	-	+	+	+	+
189.	Esîrî	-	+	-	+	-
190.	Es'ad Çelebi	-	-	-	-	+
191.	Ezherî (Akşehir)	+	+	-	-	+
192.	Ezherî (İstanbul)	-	+	-	-	-
193.	Fahharî	-	+	-	-	-
194.	Fahrî (Ecezâde oğlu)	+	+	+	+	+
195.	Fâ'ikî	-	-	+	-	-
196.	Fakîrî (Kalkandelen)	-	+	-	+	+
197.	Fânî (İsa Hoca)	-	+	+	-	+
198.	Fânî (Edirne)	-	-	+	-	-
199.	Fânî (Abdü'l-kerîm)	+	-	-	+	+
200.	Fârisî	+	-	-	-	-
201.	Fazlî (Kara)	-	+	+	+	+
202.	Fazlî (İdriszâde)	+	-	+	+	+
203.	Fazlî (Leng)	-	-	-	+	-
204.	Fazlî (Fuzûlîzâde)	-	-	+	-	-
205.	Fedâyî (Edirne)	-	-	+	-	-
206.	Fedâyî (Dergüzîn)	-	-	+	-	-

207.	Fedâyî (İstanbul)	-	-	-	-	+
208.	Fehmî (Kınalızâde)	-	-	-	-	+
209.	Fehmî (Canbaz)	+	-	-	-	-
210.	Fehmî (Saruhan)	-	+	-	-	-
211.	Fehmî (İstanbul, sipahi)	-	-	-	+	+
212.	Fenâyî (Manisa)	-	-	+	-	-
213.	Fenâyî	+	-	-	-	-
214.	Ferâgî (Edirne)	-	-	+	-	-
215.	Ferâhî	-	+	-	-	-
216.	Ferdî (İstanbul, Yeniçeri)	+	+	-	+	+
217.	Ferdî-i Acem	-	-	+	-	-
218.	Ferîdî (Haraççı Hüsam)	+	+	-	+	-
219.	Ferîdûn (Ağa)	-	-	-	+	-
220.	Ferruhî (Akhisar)	+	+	-	+	+
221.	Ferruhî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
222.	Fevrî Efendi	-	+	+	+	+
223.	Feyzî (Manastır)	-	-	-	+	-
224.	Feyzî (Kınalızâde)	-	-	-	-	+
225.	Feyzî (Biç seferi)	-	-	-	-	+
226.	Feyzî (İshak Paşa neslinden)	-	+	-	-	-
227.	Feyzî (Bekâyî'nin kardeşi)	-	-	-	-	+
228.	Figânî (Trabzon)	+	+	+	+	+
229.	Figânî (Karaman)	-	+	-	-	+
230.	Fikrî (Bursa)	-	-	-	-	+
231.	Fikrî (Maşizâde)	+	+	+	+	+
232.	Fikrî (Bağdat)	-	-	+	-	-
233.	Firâkî (Vâiz)	-	+	+	+	+
234.	Firdevsî (Uzun)	-	+	+	+	+
235.	Firdevsî (Mora)	-	-	-	+	+
236.	Firdevsî (Manastır)	-	-	+	-	-
237.	Fuzûlî	-	+	+	+	+
238.	Fünûnî	-	+	+	-	-
239.	Fürûgî (Bursa)	-	-	-	-	+
240.	Fürûgî (Kayseri)	-	-	+	-	-
241.	Fürûgî (Hibetu'llâh)	-	-	-	+	+
242.	Füsûnî	-	-	-	+	+
243.	Gafûrî (Bahşizâde)	-	-	+	-	-
244.	Gamî (Kazasker)	-	-	-	-	+
245.	Gamî (Yazıcı Yahyâ oğlu)	-	-	-	-	+
246.	Gamî Beg (Antep)	-	-	+	-	-
247.	Ganî (Gerede)	-	-	+	-	+
248.	Garâmî (Karaferye)	+	-	-	+	+
249.	Garîbî (Yenice)	-	+	-	+	+
250.	Garîbî (Edirne)	+	-	+	-	-
251.	Garîbî (Parmaksız Emir)	-	-	-	+	-
252.	Gayretî	-	-	-	-	+

253.	Gazâlî	+	+	-	+	+
254.	Gedâyî (Antakya)	-	-	+	-	-
255.	Germî	-	-	+	-	-
256.	Gınâ'î (İstanbul)	-	-	+	-	+
257.	Gıyâsî (İstanbul)	-	-	+	-	-
258.	Gubârî (Hamid, Akşehir)	-	+	+	+	+
259.	Gubârî (Kireççizâde'nin oğlu)	-	-	-	+	+
260.	Gubârî (Urfa)	+	-	-	-	-
261.	Gubârî (Horpeşte)	-	-	+	-	-
262.	Gulâmî	+	-	-	+	+
263.	Gülâbî	-	-	-	+	+
264.	Gülşenî (İbrahim)	-	+	-	-	-
265.	Gülşenî (Saruhan)	-	+	-	-	-
266.	Günâhî	-	-	+	+	+
267.	Güvâhî	-	+	-	+	+
268.	Habîbî (Aydın)	+	-	-	-	+
269.	Habîbî (Acem)	-	+	-	+	+
270.	Hâce Fakîh (Karaman)	+	-	-	-	-
271.	Hadî	-	-	-	+	-
272.	Hadîdî	+	+	-	+	+
273.	Hadîmî (Bağdat)	-	-	+	-	-
274.	Haffî	+	+	-	-	+
275.	Hâfız-ı 'Acem	+	+	-	+	+
276.	Hâfız-ı Konevî	-	+	+	-	+
277.	Hâfız-ı Sirozî	+	+	-	+	+
278.	Hâkî (Aşık Çelebi'nin kardeşi)	-	-	-	+	+
279.	Hâkî (Üsküplü, Yusuf)	+	-	-	-	+
280.	Hâkî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
281.	Hâkî (Manastır)	-	+	-	-	-
282.	Hâkî (Gelibolu, Mustafa)	-	-	-	-	+
283.	Hâkîkî (Bağdat)	-	-	+	-	-
284.	Hakîmî (Ebher)	-	-	-	-	+
285.	Hâletî (Sanavber kadısı oğlu)	-	+	+	+	+
286.	Hâletî (Azmizâde)	-	-	-	-	+
287.	Hâlî (Bağdat)	-	-	+	-	-
288.	Hâlî (Acem)	-	-	+	-	-
289.	Hâlî Beg (İstanbul)	-	-	+	-	-
290.	Halîfî (Diyarbakır)	-	-	+	-	+
291.	Halîlî (Firak-nâme sahibi)	+	+	-	+	-
292.	Halîlî (Halîl-i Zerd)	-	+	-	+	+
293.	Halîlî (Kazvin)	-	-	+	-	-
294.	Halîmî (Kazasker Ahîzâde)	-	-	-	-	+
295.	Halîmî (I. Selim'in musahibi)	-	+	-	+	+
296.	Halîmî (Bahru'l-garâ'ib sahibi)	-	-	-	+	+

297.	Hâlisî	-	-	-	-	+
298.	Hamâmî	-	-	-	+	-
299.	Hamdî (Akşemseddinzâde)	+	+	-	+	+
300.	Hamdî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
301.	Hamdî (Ayasofya'da muarriif)	+	-	-	-	+
302.	Hamdî (Tire)	-	-	+	-	-
303.	Hamdî-i Burusevî	-	-	+	-	-
304.	Hamdî Çelebi (İstanbul)	-	-	+	-	-
305.	Hamzâvî	-	-	-	+	-
306.	Handân (Nesîmî'nin kardeşi)	-	-	+	-	-
307.	Harîmî (Şehzâde Korkud)	+	+	-	-	-
308.	Harîmî (Bursa)	-	+	-	-	+
309.	Harîmî Beg (Kütahya)	-	-	+	-	-
310.	Harîrî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
311.	Harîrî (Bursa)	-	+	-	+	+
312.	Harîrî	-	-	+	-	-
313.	Hasan (Mu'îd)	-	-	-	+	+
314.	Hasan (Karaferye)	+	+	-	-	-
315.	Hasan (Aşçızâde)	+	+	-	+	+
316.	Hasan (Ahîzâde'nin oğlu)	-	-	-	-	+
317.	Hasan (Manastır, katip)	+	-	-	-	-
318.	Hasbî (Habsî)	-	-	-	+	+
319.	Hâsîrî (Şirvan)	-	-	+	-	-
320.	Hasîbî	-	-	-	-	+
321.	Hassân	+	-	-	-	-
322.	Hâşîmî (Bursa)	-	-	-	-	+
323.	Hâşîmî (Üsküdar)	-	-	-	-	+
324.	Hâşîmî (I.Selim'in musahibi)	-	+	-	-	+
325.	Hâşîmî (Ahur Emîrizâde)	-	-	-	+	-
326.	Hâtemî (Müeyyedzâde)	-	-	-	+	+
327.	Hâtemî (Edirne Burgaz)	-	-	+	+	+
328.	Hâtîfî (Amasya tarafından)	-	+	-	-	-
329.	Hâtîfî (Nigde)	-	-	+	+	+
330.	Hâtîfî (Priştine)	-	-	-	+	-
331.	Hâtîfî (Ankara)	-	-	+	-	+
332.	Hâtîfî (Lapseki)	-	-	+	-	-
333.	Hâtîfî (Edirne)	-	-	-	+	+
334.	Hatmî (Çorlu)	-	-	-	+	+
335.	Hatmî (Ca'fer Çelebizade)	-	-	+	+	+
336.	Hâverî (Manastır)	-	+	+	+	+
337.	Hâverî (Acem)	-	-	+	-	-
338.	Hayâlî (Yenice)	+	+	+	+	+
339.	Hayâlî (Abdü'l-kerimzâde)	+	+	-	+	+
340.	Hayâlî (Tuna, katip)	-	+	-	-	-
341.	Hayâlî (İznik)	-	-	-	-	+

342.	Hayâtî (Muslihü' d-dinzâde)	-	-	-	+	+
343.	Hayâtî (Ulvi'nin şakirdi)	+	-	-	-	-
344.	Hayâtî (Merzifon)	-	+	-	-	-
345.	Hayâtî (İstanbul)	-	+	-	-	+
346.	Haydar (Trabzon)	-	-	+	-	-
347.	Haydar (Cem şairlerinden)	+	+	-	-	+
348.	Haydarî (İstanbul)	-	-	+	+	+
349.	Hayırî	-	-	+	-	-
350.	Hayretî (Yenice)	+	+	+	+	+
351.	Hazânî (Sofya)	-	-	-	+	+
352.	Helâkî (Karaman)	+	+	+	+	+
353.	Helâkî (Dobruca)	-	+	-	-	-
354.	Hemdemî (Üsküp)	-	-	-	+	+
355.	Hemdemî-i Acem	-	-	+	-	-
356.	Hevâ'î	-	-	-	-	+
357.	Hevesî	+	+	-	-	-
358.	Hıfzî (Sarı Memi)	+	-	-	+	+
359.	Hıfzî (İstanbul)	-	-	+	-	+
360.	Hızrî (Ahmet Paşa'nın oğlu)	-	+	-	-	+
361.	Hızrî (Depegöz)	-	-	-	-	+
362.	Hızrî (İstanbul'un ilk kadısı)	+	-	-	+	+
363.	Hızrî (Yenihisar)	-	-	+	+	+
364.	Hızrî (Amasya)	-	+	-	-	+
365.	Hicrî (Kara Çelebi)	-	-	+	+	+
366.	Hilâlî (İstanbul)	+	+	+	+	+
367.	Hilâlî (Bursa)	-	+	-	-	+
368.	Hilmî (Bursa)	+	-	-	-	+
369.	Hilmî (Kâdızâde'nin oğlu)	-	-	-	+	-
370.	Hilmî (İznik)	-	-	-	-	+
371.	Hilmî (Mora)	-	-	-	-	+
372.	Himmetî (Sofya)	-	-	+	-	-
373.	Hisâlî (İnebahtı)	-	-	+	-	-
374.	Hitâbî	+	-	-	-	-
375.	Hubbâ	-	-	+	-	+
376.	Hubbî Beg	-	-	+	-	-
377.	Hudâyî (Okçuzâde)	-	+	+	+	+
378.	Hulûsî (Yenipazar)	-	-	+	-	-
379.	Humârî (Diyarbakır)	-	-	+	-	-
380.	Hurremî (Bağdat)	-	-	+	-	-
381.	Hurremî (Bosna)	-	-	-	-	+
382.	Huzûrî	-	+	+	-	+
383.	Hüdâyî (Salâ muslisi)	-	-	+	-	+
384.	Hüdâyî (Hüseyn)	-	-	-	-	+
385.	Hükmî (Gelibolu)	-	-	+	-	+
386.	Hükmî (Hersek)	-	-	+	-	-
387.	Hümâmî (İznik)	+	+	-	-	+

388.	Hüsam Beg (İstanbul)	-	-	+	-	-
389.	Hüseyn Çelebi (Keke)	-	-	-	-	+
390.	Hüseynî (Rûmeli)	-	+	-	-	-
391.	Hüseynî (Emir Hüseyin)	-	-	-	+	+
392.	Hüseynî (Bağdat)	-	-	+	-	-
393.	Hüsrev (İstanbul kadısı, mollâ)	-	-	-	+	+
394.	Hüsrev (Deli)	-	-	-	+	+
395.	Hüsrevî (Bursa)	-	-	+	-	-
396.	Hüsrevî(M.Hüsrev'in torunlarından)	-	-	-	+	+
397.	Hüsrev Çelebi (M. Hüsrev'in oğlu)	-	-	+	-	-
398.	Işkî (Tire)	-	-	-	+	+
399.	Işkî (Fatih devri şairlerinden)	+	+	-	+	+
400.	Işkî (Üsküdar)	+	+	+	-	-
401.	Işkî (Manisa)	-	+	-	-	-
402.	Işkî (Yenihisar)	-	-	-	+	+
403.	Iyânî (Manastır)	-	-	-	+	+
404.	Iyânî (Acem Hasanzâde)	-	-	-	+	+
405.	Iyânî (Muzaffer Çelebi)	-	-	-	-	+
406.	Iyânî (Bursa)	-	-	-	-	+
407.	Iydî (Aydın, Bayram)	-	-	+	+	-
408.	Iyşî (Kazvin)	-	-	-	-	+
409.	Iyşî (Bağdat)	-	-	-	-	+
410.	İlâhî (Şeyh)	-	+	-	+	-
411.	İlâhî (Vardar, Selmân)	-	-	+	+	+
412.	İlâhî (Melikzâdeler'den)	-	-	-	+	-
413.	İlhâmî	-	-	+	-	+
414.	İlmî (Edirne, Kadı Ahmed)	-	-	-	+	+
415.	İlmî (Remzizâde)	-	-	+	+	+
416.	İlmî (Sütlü Piriç)	-	-	+	+	-
417.	İlmî (Bağdat)	-	-	+	-	-
418.	İmâd (Semerkand, mollâ)	-	-	+	-	-
419.	İlmî-i Karamanî	-	-	+	-	-
420.	İnâyetu'llâh	-	-	-	-	+
421.	İshak Çelebi	+	+	-	+	+
422.	İşretî	+	+	+	+	+
423.	İtâbî	-	-	-	+	-
424.	İzârî (Germiyan)	+	+	-	+	+
425.	İzârî (Edirne, Mehmed)	-	-	+	+	+
426.	İzârî (Özrî'nin kardeşi)	-	-	-	+	+
427.	İzzetî	-	-	-	-	+
428.	Kâbilî	-	-	-	+	+
429.	Kabûlî (Kütahya)	-	-	-	-	+
430.	Kabûlî (Siroz)	-	-	-	+	+

431.	Kâdirî (Isparta)	-	-	-	+	+
432.	Kâdirî (Edirne)	+	+	-	-	-
433.	Kadrî (Şeyhü'l-islâm)	+	+	-	+	+
434.	Kadrî (Hamîdî, Abdu'l-kâdir)	-	-	-	-	+
435.	Kadrî (Şirvan)	-	-	+	-	-
436.	Kâmî (Mesnevî-hânzâde)	-	+	+	+	+
437.	Kâmî (C. Halvetî'nin akrabası)	+	+	-	+	+
438.	Kandî (Bursa)	+	+	+	+	+
439.	Kandî (Siroz)	+	+	-	-	-
440.	Kânî'î	-	+	-	-	+
441.	Kâsimî (Rüstem Beg)	+	-	-	-	-
442.	Kâşifî	-	+	-	-	-
443.	Kâtibî (Seydî Ali Re'is)	-	+	-	+	+
444.	Kâtibî (Bursa)	-	+	-	+	+
445.	Kâtibî (Kâtip Hasan)	+	-	-	-	+
446.	Kâtibî (Sinop)	-	-	+	+	+
447.	Kâzimî	-	+	-	-	-
448.	Kebîrî	+	+	-	-	-
449.	Kelâmî (Kerbela)	-	-	+	-	-
450.	Kemâl (Ümmî)	-	+	-	-	-
451.	Kemal (Havletî)	-	+	-	-	-
452.	Kemâl-i Zerd	+	+	-	+	+
453.	Kemâlî (Defterdarzâde)	-	-	-	-	+
454.	Kerimî (Bursa)	+	+	-	-	-
455.	Keşfî (İstanbul)	+	+	-	-	-
456.	Keşfî (Saruhanî)	-	+	-	-	-
457.	Keşfî (Edirne)	-	-	+	+	+
458.	Keşfî (Gediz)	-	-	-	+	+
459.	Kevserî (Gaziantep)	-	+	-	-	-
460.	Kevserî (İstanbul)	-	-	+	-	+
461.	Keyfî (Çorum)	-	-	+	-	+
462.	Kıvâmî (Gelibolu)	+	-	-	-	-
463.	Kıyâsî (Kastamonu)	-	+	-	+	+
464.	Kirâmî (Kınalızâde)	-	-	-	-	+
465.	Kudsî (Bursa)	-	-	+	-	-
466.	Kudsî (Arabzade)	-	-	-	-	+
467.	Kudsî (Heft Peyker sahibi)	+	+	-	-	-
468.	Kudsî (Galata)	-	+	-	-	-
469.	Kudsî (Lütfîzâde Mehemed)	-	-	+	+	+
470.	Kurbî (İznik)	+	+	-	+	+
471.	Kurbî (Akkirman)	-	-	+	-	-
472.	Kutbî	-	-	+	-	+
473.	Kutbî (Paşa Çelebi)	+	-	-	-	-

474.	Le'âlî (Saruhan)	-	-	-	+	+
475.	Le'âlî (Tokat)	+	+	-	-	-
476.	Lâhikî (İstanbul)	-	-	+	-	-
477.	La'ihî (Siroz)	-	-	+	+	+
478.	La'ihî (Kastamonu)	-	+	-	-	-
479.	La'li (Kayseri)	-	-	+	-	-
480.	La'li (Cem şairlerinden)	+	+	-	+	+
481.	La'li (La'lin Kabazâde)	-	-	-	+	+
482.	Lâmi'î	+	+	-	+	+
483.	Latîfî (Halep)	-	-	+	-	-
484.	Latîfî (Bursa, Tûfî Latîf)	-	-	-	+	+
485.	Latîfî (Kastamonu)	+	+	+	+	+
486.	Lâzîmî (Edirne)	-	-	+	-	-
487.	Lem'î (Lamî'î'nin oğlu)	-	-	+	+	+
488.	Lem'î (Bursa, Abdu'llâh)	-	-	-	-	+
489.	Levhî (Piriştine)	-	-	-	+	+
490.	Likâyî (İstanbul, sahhâf)	+	+	-	-	-
491.	Lisânî (İstanbul, Yahya)	-	-	-	+	+
492.	Lisânî (Adana, Ahmed)	-	-	+	-	-
493.	Livâyî (İstanbul, Hızır)	-	-	-	+	-
494.	Lütfî (Tokat, Deli)	+	+	-	+	+
495.	Lütfî (I.Selim'in veziri)	+	-	-	-	-
496.	Lütfî (Dergüzin)	-	-	+	-	-
497.	Mahremî (Galata)	-	+	+	+	+
498.	Mahfî (Geylânî)	-	-	+	-	-
499.	Mahvî (Bâzârbaşızâde)	+	+	-	+	+
500.	Mahvî (Kastamonu)	-	-	+	-	+
501.	Mahvî (İdris Beg)	+	-	-	-	-
502.	Makâlî (Hamamcızâde)	-	-	+	-	+
503.	Makâlî (Ayдын)	-	-	-	-	+
504.	Makâlî (Bûstân)	-	-	-	+	-
505.	Mikâmî (Siroz)	+	-	-	+	-
506.	Mâlikî	-	-	-	-	+
507.	Ma'nevî (Selanik)	-	-	-	+	+
508.	Ma'nevî (Konya)	-	-	-	+	-
509.	Mânî (Şeyh Mehemed)	-	-	-	-	+
510.	Me'âlî (Köse)	+	+	-	+	+
511.	Mecdî (Edirne)	-	-	+	+	+
512.	Medhî (İstanbul)	-	-	+	-	-
513.	Medhî (Gelibolu)	-	-	+	-	+
514.	Medihî (Siroz)	-	-	-	+	+
515.	Mehdî (Bursa)	-	+	+	-	-
516.	Mehdî (Ladik)	-	+	-	-	-
517.	Mehemed (Saruhan)	+	-	-	-	-
518.	Mehemed (Kânûnî'nin oğlu)	-	-	+	-	-

519.	Mehemmed (Abdü'l-ganizâde)	-	-	+	-	+
520.	Mehemmed (Bostân Efendi'nin oğlu)	-	-	-	-	+
521.	Mehemmed (Dülbendzâde)	-	-	-	-	+
522.	Mehemmed (Ebu's-su'ûd'un oğlu)	-	-	-	-	+
523.	Mehemmed Emin (Kazvin)	-	-	-	-	+
524.	Melihî (Tokat)	+	+	-	+	+
525.	Merâmî	-	-	+	-	+
526.	Merdî (Manastr)	-	-	-	-	+
527.	Merdî (Amrî'nin oğlu)	-	-	-	-	+
528.	Merdümî (Galata emini)	+	+	-	+	+
529.	Mesîhî (Priştine)	+	+	-	+	+
530.	Mesîhî (Amîd)	-	-	-	+	-
531.	Mestî (Edirne)	-	+	-	-	+
532.	Mestî (Novaberde)	-	-	-	+	-
533.	Meşâmî (Konya)	-	-	+	+	+
534.	Meşrebî (İstanbul)	+	+	+	+	+
535.	Meylî (Ankara)	-	-	-	-	+
536.	Meylî (Kayseri)	-	-	+	-	-
537.	Meylî (Rumeli)	+	-	-	-	-
538.	Meylî (Ebu's-su'ûd'un oğlu)	-	-	-	-	+
539.	Meylî (Lutfî Begzâde)	-	-	-	-	+
540.	Meylî (Mihaliçli)	-	-	-	+	+
541.	Meylî (Novaberde)	-	-	-	+	-
542.	Meylî (Bursa)	-	-	-	+	+
543.	Meylî (Edirne)	-	-	-	-	+
544.	Mihrî	+	+	-	+	+
545.	Minnetî (Kula)	-	-	+	-	-
546.	Mîr Kadrî	-	-	+	-	-
547.	Mîrek	+	+	+	-	-
548.	Mîrî (Hamîd)	-	+	-	+	+
549.	Mîrî (Üsküp)	-	+	-	-	-
550.	Mîrî (Bursa)	-	-	-	-	+
551.	Mîrzâ Mahdûm	-	-	-	-	+
552.	Misâlî (Edirne, Hasan)	-	-	+	+	+
553.	Mollâ Çelebi	-	-	-	-	+
554.	Mollâ Ma'sûm	-	-	-	-	+
555.	Mu'ammâyî (Tire)	-	+	-	+	+
556.	Muhibbî	+	+	+	+	+
557.	Muhîti (Rodos)	-	-	+	-	+
558.	Muhlisi (Kânûnî'nin oğlu)	-	-	+	-	+
559.	Muhtârî (Edirne)	-	-	+	+	+
560.	Muhyî (Fenârî)	+	+	+	+	+
561.	Muhyî (Karaman veya Niğde)	-	-	+	-	+

562.	Muhyî (Pilavcı)	+	-	-	-	-
563.	Muhyî (Edirne)	-	-	+	-	-
564.	Muhyî (Konya)	-	-	+	-	-
565.	Muhyî Çelebi (Acem)	-	-	+	-	-
566.	Mu'îdî (Bektûtyân)	-	-	-	-	+
567.	Mu'îdî (Kalkandelen)	+	+	+	+	+
568.	Mu'inî (Kâtip Muhyi Çelebi)	-	-	+	-	+
569.	Mu'inî (İstanbul, kadı)	-	-	-	-	+
570.	Murâdî (Sultan II.Murâd)	+	+	-	+	+
571.	Murâdî (Bağdat)	-	-	+	-	-
572.	Murâdî (Acem)	-	-	+	-	-
573.	Murâdî (Sultan III.Murâd)	-	-	+	-	+
574.	Mustafâ (Sultan)	-	-	+	-	+
575.	Mustafâ (Kâf Ahmed Çelebi oğlu)	-	-	-	-	+
576.	Mustafâ (Tosya)	-	-	-	-	+
577.	Mustafâ (Muslihü'd-dîn)	-	-	-	-	+
578.	Mustafâ (Azmî Efendi'nin oğlu)	-	-	-	-	+
579.	Mustafâ Çelebi (Priştine)	-	-	-	+	-
580.	Mutî'î (Konya)	-	-	+	-	-
581.	Mübînî (Edirne)	-	-	+	-	-
582.	Müdâmî (Kara Memi)	-	-	+	+	+
583.	Müderris (Trabzon, Yahya)	-	-	+	+	+
584.	Müfredî-i Acem	-	-	+	-	-
585.	Mü'min (Prizren)	-	-	-	+	+
586.	Münîrî (Amasya)	-	+	-	-	+
587.	Münîrî (Hasan Çelebi'nin gazeline nazire söyleyen)	-	-	-	-	+
588.	Müslimî (Isparta)	-	-	-	+	+
589.	Müttakî	-	-	-	-	+
590.	Nâdirî (Abdü'l-ganî Efendi'nin oğlu)	-	-	-	-	+
591.	Nâdirî (Musul)	-	-	+	-	-
592.	Nahîfî (Hamid, Mehmed)	-	-	-	-	+
593.	Nahîfî (Guyende Usta Şems)	+	-	-	-	-
594.	Na'imî (Çeşmecizâde)	-	-	-	+	+
595.	Na'imî (İstanbul)	-	-	-	+	+
596.	Nakşî (Muvakkıt Ahmed)	-	-	-	+	+
597.	Nâlişî (İstanbul)	-	-	+	-	-
598.	Nâlişî (Filibeli)	-	+	-	+	-
599.	Nâmî (Nişancı Mehmed Paşa)	-	-	-	-	+
600.	Nâmî (Emîrek'in oğlu)	-	-	-	-	+
601.	Nâmî (Üsküp, Benli Meni)	+	-	-	+	+
602.	Nâmî (Fazlî Efendi müntesibi)	-	-	-	-	+

603.	Nâmî (İstanbul)	-	-	+	-	-
604.	Nâmî (Isparta civarı)	-	-	+	-	+
605.	Nasûhî (Edirne)	+	-	-	+	+
606.	Na'tî (İstanbul, Ahmed)	-	-	+	+	+
607.	Nâtîkî	-	-	+	-	-
608.	Nazîfî Çelebi (Rumeli)	-	+	-	-	-
609.	Nazmî (Edirne)	+	+	+	+	+
610.	Nâzûkî (Yenihisar)	-	-	+	-	-
611.	Nebâtî (Akçakoyunlular'dan)	-	-	-	+	-
612.	Necâhî (Selanik civarından)	-	-	-	+	-
613.	Necâtî (Edirne)	+	+	-	+	+
614.	Necmî (Canik)	-	+	-	-	-
615.	Necmî (Bursa)	-	+	-	+	+
616.	Nedîmî (Bektaşî)	+	-	-	-	-
617.	Nehârî (Prizren)	-	+	-	+	+
618.	Nesîmî (İmamü'd-dîn)	-	+	-	+	+
619.	Neşâtî Beg (Kastamonu)	-	+	-	-	-
620.	Neşrî	-	+	-	+	-
621.	Nevâlî (Saruhan)	-	-	+	+	-
622.	Nevâlî (Bursa)	-	-	-	+	-
623.	Nevâyî (İstanbul)	-	-	+	-	-
624.	Nev'î	-	-	+	+	+
625.	Neylî	-	-	-	-	+
626.	Nigâhî (Aydın)	-	-	-	-	+
627.	Nigâhî (İstanbul)	+	+	-	+	-
628.	Nigâhî	+	-	-	-	-
629.	Nigârî (Nakkaş Haydar)	-	-	+	+	+
630.	Nihâlî (Ca'fer)	+	+	-	+	+
631.	Nihâlî (Vekil Sinânzâde)	-	-	-	+	+
632.	Nihânî (Nacak)	+	+	-	+	+
633.	Nihânî (Edirne, Durak Çelebi)	-	-	+	-	+
634.	Nihânî (Edirne, İbrahim)	-	-	+	+	-
635.	Nihânî (Sehî'nin arkadaşı)	+	-	-	-	-
636.	Nihânî (Kastamonu, kadı)	-	+	-	-	-
637.	Nikâbî (İznik)	+	+	-	+	+
638.	Nî'metî (Deniz)	-	-	-	+	-
639.	Nisârî (Siroz)	-	-	+	+	-
640.	Nişânî (Mehemmed Paşa)	+	+	-	+	+
641.	Nişânî (Celâlzâde Mustafâ)	+	+	+	+	+
642.	Nişânî (Ereğli)	-	-	-	+	-
643.	Niyâzî (Gelibolu, İlyâs)	+	-	-	-	-
644.	Niyâzî (Şeyhî oğlu)	-	-	-	-	+
645.	Niyâzî (Hâfız-ı Acem oğlu)	+	-	-	+	-
646.	Niyâzî (Siroz)	-	+	-	-	+
647.	Niyâzî (Konya)	-	+	-	-	-

648.	Niyâzî (Üsküp)	-	-	-	+	+
649.	Niyâzî (Bursa)	-	+	-	-	-
650.	Nizâmî	+	+	-	+	+
651.	Nizârî	+	-	-	-	-
652.	Nûhî	-	-	-	+	+
653.	Nûrî (Kastamonu, kadı)	-	+	-	-	+
654.	Nûrî (Belgradî)	-	+	-	-	+
655.	Nûrî (Arabzâde'nin kulu)	-	+	-	+	+
656.	Nûrî (Aksaray)	-	-	-	-	+
657.	Nusretî	-	-	+	-	-
658.	Nûşî	+	-	-	-	-
659.	Nutkî (İstanbul)	-	-	-	+	+
660.	Nutkî (Şirvan)	-	-	-	-	+
661.	Nücûmî	+	-	-	-	-
662.	Ömer Beg (Hayalizâde)	-	-	+	-	+
663.	Özrî	-	+	+	+	+
664.	Penâhî (Rumeli)	+	-	-	-	+
665.	Penâhî (Nakkâş)	-	-	+	+	-
666.	Penâhî-i Konevi	-	-	+	-	-
667.	Peyâmî	-	-	-	-	+
668.	Peykî	-	-	-	+	-
669.	Ra'dî	-	-	+	-	-
670.	Râhî	-	-	-	+	-
671.	Rahîkî	+	+	-	+	+
672.	Rahîmî (Kütahya)	-	-	+	-	-
673.	Rahîmî (Amasya)	-	-	-	+	+
674.	Rahmî (Bursa)	+	+	+	+	+
675.	Râyî (Derzizâde)	-	-	+	+	+
676.	Râyî (Germiyân)	-	-	+	+	+
677.	Râyî (Ümmî)	-	+	-	-	+
678.	Râzî (Piri Paşazâde)	+	-	-	-	-
679.	Râzî (Yenice, Mahmûd)	-	-	-	+	-
680.	Recâ'î	-	-	-	-	+
681.	Ref'î (Çorlu)	-	-	+	+	+
682.	Refikî (Amasya)	+	+	-	+	+
683.	Remzî (Piri Paşa)	+	+	-	+	+
684.	Remzî (Bursa, kadı)	+	+	-	+	+
685.	Resmî	+	+	-	-	-
686.	Revânî	+	+	-	+	+
687.	Revnakî	-	-	-	+	+
688.	Rıf'atî	-	-	+	-	-
689.	Rızâyî (Ahdî'nin kardeşi)	-	-	+	-	-
690.	Rızâyî (Baba Çelebi)	-	+	+	+	+
691.	Rızâyî (Kassabzâde)	-	-	+	+	+
692.	Rızâyî (Niğbolu, Rıdvân)	-	-	-	+	-
693.	Rindî (Bağdat)	-	-	+	-	-

694.	Riyâzî (Ramazânzâde)	-	-	+	-	-
695.	Riyâzî (Üsküp, fârisîdân)	-	+	+	+	+
696.	Riyâzî (Bursa)	+	-	-	-	-
697.	Riyâzî (Edhemzâde)	-	+	-	-	-
698.	Riyâzî (Yeşilzâde)	-	+	-	-	-
699.	Riyâzî (İstanbul, kuloğlu)	-	-	-	+	+
700.	Rûhî (Fâzıl)	+	+	-	-	+
701.	Rûhî (Mustafa)	-	-	+	+	+
702.	Rûhî (Filibeli)	-	-	-	+	-
703.	Rûhî (Gelibolu)	-	-	+	-	-
704.	Rûhî-i Konevî	-	-	+	-	-
705.	Rûhî-i Bâğdadî	-	-	+	-	-
706.	Rûhî-i İstanbulî	-	-	+	-	-
707.	Rûmî	+	-	-	-	-
708.	Rumûzî (İstanbul)	-	-	+	-	-
709.	Rumûzî Çelebi (Tırhala)	-	-	+	-	-
710.	Rüsûhî (Isparta)	-	-	+	-	-
711.	Rüsûhî (Sofya)	+	+	-	-	+
712.	Rûşenî (Aydın, şeyh)	-	-	-	+	-
713.	Sâ'atî (İstanbul)	-	+	-	-	+
714.	Sâ'atî (Bolvadin)	-	-	-	+	-
715.	Sâba'î (Edirne)	+	+	-	-	+
716.	Sâba'î (Manastır)	-	-	+	-	-
717.	Sâbirî (İstanbul)	-	-	+	+	+
718.	Sâbirî (Halep)	-	+	-	-	+
719.	Sabrî (Mollâ Arab'ın oğlu)	-	-	+	+	+
720.	Sabrî (Rumeli)	-	-	+	-	-
721.	Sabrî (Galata)	-	-	-	-	+
722.	Sabûhî	+	-	-	+	+
723.	Sâdık	-	-	+	-	+
724.	Sâdık (Belgrat)	-	-	-	-	+
725.	Sa'dî (Cem Sa'disi)	+	+	-	+	+
726.	Sa'dî (Tâcîzade)	+	+	-	+	+
727.	Sa'dî (Şeyhü'l-islâm)	+	+	-	-	+
728.	Sadrü'd-dîn-i Konevî	-	+	-	-	-
729.	Sadrî (İznik)	+	+	-	-	-
730.	Sadrî (İştib)	-	-	+	-	+
731.	Sadrî (Piri Çelebi)	-	-	-	+	+
732.	Sa'dü'd-dîn Efendi	-	-	-	-	+
733.	Safâyî (Sinop)	+	+	-	+	+
734.	Safâyî (Edirne)	-	+	-	-	-
735.	Safâyî Beg	-	-	+	-	-
736.	Safâyî (Konya)	-	-	+	-	-
737.	Sâfî	-	+	-	-	-
738.	Sâfî (Cezerî Kâsım)	+	+	-	+	+
739.	Sâfî (Bursa, nakkaş)	+	-	-	-	-

740.	Sâfî (İstanbul)	-	-	+	-	-
741.	Sâfî (Acem)	-	-	+	-	-
742.	Sâfî (Edirne)	-	-	+	-	-
743.	Sâgarî	+	+	-	+	+
744.	Sâhirî	-	+	-	-	-
745.	Sâ'î (Abdü'l-kerîm Çelebi)	-	-	-	+	+
746.	Sâ'î (İstanbul, nakkaş)	-	-	+	-	+
747.	Sâ'îlî	-	-	-	+	+
748.	Sâkî	+	+	-	+	+
749.	Salâhî	-	-	+	-	-
750.	Sâlih Çelebi	-	+	+	+	+
751.	Sâlikî	-	-	+	+	+
752.	Sâmî (Manastır)	-	-	+	-	-
753.	Sânî (Yusûf-ı Sâni)	-	+	-	+	+
754.	Sânî (Cân Meni)	-	-	+	+	+
755.	Sânî'î (Edirne)	-	+	-	-	+
756.	Sânî'î (İstanbul, Agros)	-	-	+	-	+
757.	Sa'yî (Tire)	-	+	+	+	+
758.	Sa'yî (İstanbul, Prizren)	+	+	+	+	+
759.	Sebzî	+	+	+	+	+
760.	Sehâbî (Hemedân)	-	+	+	+	+
761.	Sehâbî (Cem şairlerindenn)	+	-	-	-	-
762.	Sehâyî (Bursa yakınlarından)	-	+	-	-	+
763.	Sehâyî (Niğbolu)	-	-	-	+	-
764.	Sehâyî (Siroz)	-	-	-	+	-
765.	Sehâyî (İstanbul)	-	-	+	-	-
766.	Seherî	+	-	-	-	-
767.	Sehî	-	+	-	+	+
768.	Selâmî	-	-	-	+	-
769.	Selîkî	+	+	+	+	+
770.	Selîmî (I.Selim)	+	+	+	+	+
771.	Selîmî (II.Selim)	-	-	+	+	+
772.	Selmân (Vardar)	-	-	+	-	+
773.	Selmân (Bursa)	-	-	-	+	+
774.	Selmân (Aydın)	-	-	-	+	+
775.	Sema'î	-	-	+	-	+
776.	Senâ'î (Manisa)	-	-	-	+	+
777.	Senâ'î (Balıkesir)	-	-	+	-	+
778.	Senâ'î (Bolu)	-	+	-	-	-
779.	Serhengî (İstanbul)	-	-	+	-	-
780.	Serîrî (Manisa)	+	-	-	-	-
781.	Servî	+	+	-	+	-
782.	Sevdâyî	+	-	-	-	-
783.	Seydî (Kara Seydî)	-	-	-	+	+
784.	Seydî (Dülgerzâde)	-	-	-	+	+
785.	Seyfî (İstanbul, katip)	-	-	-	+	-

786.	Seyfî (İstanbul, defterdar)	-	-	-	-	+
787.	Seyfî (Sinop)	-	-	-	+	+
788.	Seyfî (Gelibolu)	-	-	+	-	-
789.	Sezâyî	+	-	-	-	-
790.	Sıdkî (İstanbul)	+	-	+	-	+
791.	Sıdkî (Yenice)	-	-	-	+	-
792.	Sıdkî (Kınalızâde Alî'nin oğlu)	-	-	+	-	-
793.	Sıfâtî	+	-	-	-	-
794.	Sırfî	-	-	+	-	-
795.	Sırrî (Trabzon)	-	-	+	+	+
796.	Sırrî (Yenice)	-	-	+	-	+
797.	Sıyâmî (İstanbul)	-	-	+	-	-
798.	Sıfâlî	-	-	-	+	+
799.	Sıhrî (İstanbul, Kız Memi)	+	-	+	+	+
800.	Sıhrî (Edirne)	-	-	-	+	+
801.	Sıhrî (Üsküp)	+	-	+	-	-
802.	Sinân Çelebi (Kireççizâde)	-	-	-	+	-
803.	Sinân Efendi (Amasya)	-	-	-	-	+
804.	Sinân Paşa	-	+	-	-	+
805.	Sinân Çelebi (Manastır)	-	-	-	-	+
806.	Sipâhî	-	-	+	-	+
807.	Sirâcî	-	-	-	+	-
808.	Siyâbî	-	+	-	-	+
809.	Siyâhî (Rumeli)	-	+	-	-	+
810.	Siyâhî (Tire)	-	-	+	-	-
811.	Subhî (Hakîmzâde)	+	+	-	+	+
812.	Subhî (Bursa)	-	+	-	-	+
813.	Sultân Veled	-	+	-	-	-
814.	Sun'î (Kastamonu, Necâtî Sun'îsi)	+	+	-	+	+
815.	Sun'î (Gelibolu)	+	+	-	+	+
816.	Sun'î (İskender Paşa oğlu)	-	+	-	-	+
817.	Sun'î (İzmit)	-	+	-	-	+
818.	Sun'î (Yalvaç)	-	-	-	-	+
819.	Sun'î (Selanik)	-	+	-	-	+
820.	Sun'î (Bursa, musikişinas)	-	+	-	-	-
821.	Sun'î (Bursa, Hüsâmzâde)	-	-	-	+	+
822.	Sun'î (Bursa, nakkâş)	-	-	-	-	+
823.	Sun'î (Sunu'llâh, mevlevî)	-	-	-	-	+
824.	Su'ûdî	-	-	-	-	+
825.	Sûzî	+	+	-	+	+
826.	Sübûtî	+	-	+	+	+
827.	Sücûdî	+	+	-	+	+
828.	Sühâyî	+	-	-	-	+
829.	Süleymân Çelebi	-	+	-	-	-

830.	Sülûkî	-	-	-	+	+
831.	Sünnî (Rumeli)	-	-	+	-	+
832.	Sürûrî (Gelibolu)	+	+	+	+	+
833.	Sürûrî (Şarkî)	-	+	-	+	+
834.	Süvârî	+	-	-	-	-
835.	Şâh Kâsım	-	-	-	+	-
836.	Şâh Mehemmed (Kazvîn)	-	-	-	+	+
837.	Şâh Çelebi (Ali Çelebi'nin oğlu)	+	-	-	-	-
838.	Şâh Çelebi (Hürrem Çelebi'nin oğlu)	-	-	-	+	-
839.	Şâhî (Şehzâde Bâyezîd)	-	-	+	-	+
840.	Şâhî (Şarkî)	-	+	-	-	+
841.	Şâhî (Okçuzâde Mehemmed'in oğlu)	-	-	-	-	+
842.	Şâhidî (Muğla)	-	+	-	+	+
843.	Şâhidî (Edirne)	-	+	-	-	+
844.	Şâ'irî	-	-	-	+	-
845.	Şâmî (Şâmlıoğlu)	+	+	-	+	+
846.	Şâmî (Şâm, Mustafa)	-	-	-	-	+
847.	Şânî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
848.	Şânî (İstanbul, yeniçeri)	-	-	-	+	+
849.	Şânî (Şem'î'nin yetiştirmesi)	-	-	-	+	-
850.	Şânî (Saraybosna)	-	-	-	-	+
851.	Şânî (Vardar)	-	-	+	-	+
852.	Şânî (Larende)	-	-	-	-	+
853.	Şânî (Ahmed)	-	-	-	-	+
854.	Şâvur	-	+	-	+	+
855.	Şebâbî	+	-	-	-	-
856.	Şefî'î	-	-	+	-	-
857.	Şehdî (Fatih şairlerinden)	+	-	-	+	+
858.	Şehdî (Antakya)	-	+	-	-	+
859.	Şehîdî (Seyyid Kâsım)	+	-	-	+	+
860.	Şem'î (Prizren)	+	+	-	+	+
861.	Şem'î (Bursa)	-	-	-	+	-
862.	Şem'î (Anadolu, kadı)	-	-	-	-	+
863.	Şemsî (Beylerbeyi, Ahmed)	-	-	+	+	+
864.	Şemsî (Cenderezîade)	+	+	-	-	+
865.	Şemsî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
866.	Şemsî (Der-Murg sahibi)	-	+	-	+	+
867.	Şemsî (Kara Şemşî)	+	+	-	-	+
868.	Şemsî (Edvârî)	-	+	-	-	+
869.	Şemsî (II. Murad devri şairlerinden)	+	-	-	-	-
870.	Şemsî-i Bağdadî	-	-	+	-	-
871.	Şemsî-i Divâne	-	-	+	-	-

872.	Şerîf	-	-	-	-	+
873.	Şerîfî (Eğridir)	-	-	-	-	+
874.	Şevkî (Bursa)	-	-	-	+	+
875.	Şevkî (Halep)	-	-	+	-	-
876.	Şevkî (Edirne)	+	+	-	+	+
877.	Şevkî Çelebi (Mısır)	-	-	+	-	-
878.	Şeydâ (İstanbul)	-	-	+	+	+
879.	Şeyhî (Tayyibzâde)	-	-	-	-	+
880.	Şeyhî (Kütahya)	+	+	-	+	+
881.	Şeyhî (Çakşırıcı)	+	-	-	+	+
882.	Şeyhoğlu	+	-	-	+	-
883.	Şifâyî	+	-	-	-	-
884.	Şikârî (Kasım Paşa neslinden)	-	-	-	+	+
885.	Şikârî (Hazinedârzâde)	-	-	-	+	-
886.	Şikârî (İpsala)	-	-	-	+	-
887.	Şinâsî (Rumeli)	-	-	+	-	-
888.	Şirâzî (Şeyh Elvân)	+	+	-	-	-
889.	Şîrî (Ahmed Paşa'nın oğlu)	+	+	-	+	+
890.	Şîrî (Silistre)	-	-	-	+	+
891.	Şühûdî (Diyarbakır)	-	-	+	-	-
892.	Şühûdî (Manisa)	-	-	-	-	+
893.	Şûrî	-	-	+	+	+
894.	Şükrî (Sinop)	-	+	-	-	+
895.	Şükrî (I.Selim devri şairlerinden)	-	+	-	+	+
896.	Şükûfî	-	-	-	+	-
897.	Tâbî (Vardar Yenicesi)	-	-	+	-	-
898.	Tâbî (Trabzon)	-	-	+	+	-
899.	Tâbî (İstanbul, Küçük Tâbî)	-	-	+	-	-
900.	Tâbî (İstanbul)	-	-	-	+	+
901.	Tab'î (Gelibolu)	-	-	+	-	+
902.	Tab'î (İştibizâde)	-	-	+	+	+
903.	Tab'î (Kâsım Halifezâde)	-	-	-	+	-
904.	Tab'î (Mütevellizâde)	-	-	+	-	+
905.	Tabîbî	-	-	-	+	+
906.	Tâbî'î	-	+	-	+	+
907.	Tâcî	-	+	-	-	+
908.	Tal'atî	+	-	-	-	-
909.	Tâlibî	+	+	-	-	+
910.	Tâli'î	+	+	-	+	+
911.	Tarîkî (Semendire)	-	-	+	-	-
912.	Tarîkî (Vidin)	-	+	-	-	+
913.	Tarzî (Rumeli)	-	-	+	-	-
914.	Tarzî (Vezgol)	-	-	+	-	-
915.	Temennâyî	-	+	-	-	-
916.	Tırâşî	-	-	+	-	-

917.	Tîgî	-	-	-	-	+
918.	Tufeylî (Diyarbakır)	-	-	+	-	-
919.	Tulû'î	-	-	-	+	+
920.	Türâbî (Ereğlili Mustafâ)	-	-	+	-	+
921.	Türâbî (Kastamonu)	+	+	-	+	+
922.	Ubeydî (Aydın)	-	-	+	+	-
923.	Ubeydî (Edirne)	-	-	-	-	+
924.	Ulûmî	+	-	+	+	+
925.	Ulvî (Şâh Alî)	+	-	-	-	-
926.	Ulvî (Sağır Ulvî)	-	-	+	+	+
927.	Ulvî (Derzîzâde)	-	-	+	+	+
928.	Ulvî (Yegânoğlu)	-	+	-	+	+
929.	Ulvî (Heft Peyker sahibi)	-	+	-	-	+
930.	Usûlî	+	+	+	+	-
931.	Ülfetî (Bağdat beylerbeyi)	-	-	+	-	-
932.	Ümîdî (Bostan Efendi'nin talebesi)	-	-	-	+	-
933.	Ümîdî Paşa	-	-	+	+	-
934.	Vahdetî (İstanbul)	-	-	+	-	-
935.	Vahdetî	+	-	-	-	-
936.	Vahdî	+	+	+	-	-
937.	Vâhî (İstanbul)	-	-	+	-	-
938.	Vâhidî (Balıkesir)	-	+	-	-	-
939.	Vâhidî (Gelibolu)	-	+	-	-	-
940.	Vâhidî (İstanbul)	-	-	-	-	+
941.	Vahyî (Manastr)	-	-	-	+	+
942.	Vahyî (İznikli)	-	+	-	+	-
943.	Vâlî (Yenipazar)	-	-	-	-	+
944.	Vâlî (İstanbul)	-	-	+	+	-
945.	Vâlihî (Bağdat)	-	-	+	-	-
946.	Vâlihî (Kurtzâde)	-	-	+	+	+
947.	Vâlihî (Üsküp)	-	-	+	+	+
948.	Vâlihî (Tokat)	-	+	-	-	-
949.	Vâlihî (Belgrad)	-	+	-	-	-
950.	Vâlihî (Edirne)	-	-	-	-	+
951.	Vâridî	-	-	-	+	-
952.	Vasfî (Halep)	-	-	+	-	-
953.	Vasfî (Siroz)	+	+	-	+	+
954.	Vasfî (Kesriyye)	-	-	-	+	-
955.	Vasfî (Kınalızâde Abdu'r-rahim Efendi'nin oğlu)	-	-	-	-	+
956.	Vâsî'î	-	+	-	-	-
957.	Vaslî (Sofya)	-	-	+	-	-
958.	Vecdî (Tire, Hakzâde)	-	-	+	-	-
959.	Vecdî (Edirne, Kebecizâde)	-	-	-	+	+
960.	Vechî	+	-	-	-	-

961.	Vedâ'î	-	-	-	+	-
962.	Vefâ (Şeyh)	-	+	-	-	-
963.	Vefâyî	+	-	-	-	-
964.	Vehhâbî	-	-	-	-	+
965.	Veysî (Alaşehir)	-	-	-	-	+
966.	Veznî (Manastır)	-	-	-	-	+
967.	Veznî (İznik)	-	-	+	-	+
968.	Veznî (Sinân oğlu)	-	-	-	+	-
969.	Visâlî (Niğde)	-	-	-	-	+
970.	Visâlî (Aydın)	+	+	-	-	+
971.	Visâlî (Hammâmcızâde)	-	-	+	+	-
972.	Vuslatî	-	-	+	-	+
973.	Vusûlî (Kazasker Mollâ Çelebi)	-	-	-	+	+
974.	Vusûlî(Yahyalı beylerinden)	-	-	-	+	+
975.	Vücûdî (Larende)	-	-	-	-	+
976.	Yahyâ (Taşlıcalı)	+	+	+	+	+
977.	Yahyâ (Zekeriyya Efendi'nin oğlu)	-	-	-	-	+
978.	Yakînî (Danışmend)	-	-	+	-	-
979.	Yakînî (İmâd Sinân oğlu)	-	-	-	+	+
980.	Yakînî (Edirneli Hüseyin)	+	-	-	-	-
981.	Yakînî(Sultan Süleymân devri)	-	-	-	+	+
982.	Yarî (Acemzâde)	-	+	-	-	-
983.	Yazıcızâde (Mehemmed)	-	+	-	+	-
984.	Yetîm (İstanbul, Ali)	+	+	+	+	+
985.	Yetîmî (Germiyân)	-	-	-	+	-
986.	Yûnus Emre	-	-	-	+	-
987.	Yûsuf-ı Sîneçâk	-	-	+	+	+
988.	Za'îfî (Gülşeni halifesi)	-	-	+	-	-
989.	Za'îfî (Gelibolu)	+	-	-	-	-
990.	Za'îfî (Kastamonu)	-	+	-	-	+
991.	Za'îfî (Kanuni'nin ilk dönemi)	-	-	-	-	+
992.	Za'îfî (Pir Mehemmed)	-	-	-	+	+
993.	Zamîrî	-	+	-	-	+
994.	Zamîrî (Akkoyunlu)	-	-	+	-	-
995.	Zârî (Seydişehir)	-	-	+	-	-
996.	Zârî (Sûzenî)	-	+	-	+	+
997.	Zârî (Tokat)	-	+	-	+	+
998.	Zârî (Üsküp)	-	+	-	-	+
999.	Zârî (Alaşehir, Abdu'r-rahman)	-	-	-	+	-
1000.	Zârî	+	-	-	-	-
1001.	Zarîfî (Göynük)	-	+	-	-	+
1002.	Zâtî	+	+	+	+	+

1003	Zâyî'î (Bağdat)	-	-	+	-	-
1004	Zekâyî	-	+	-	-	+
1005	Zemânî (Edirne)	-	+	-	-	+
1006	Zemânî (Mahmûd)	-	-	-	+	+
1007	Zemînî	+	-	-	+	+
1008	Zencîrî	+	-	-	-	-
1009	Zeyneb	+	+	-	+	+
1010	Zeynelî (Zeynel Paşa, Dahlî)	+	+	-	-	+
1011	Zeynî (İstanbul, hafız)	-	-	-	+	-
1012	Zeynî (Siroz)	-	-	-	+	-
1013	Zeynî (Zeynelabidin)	-	-	-	-	+
1014	Zihnî (Mumcuzâde)	-	-	+	+	+
1015	Zihnî (Defterdar)	-	+	-	-	+
1016	Zihnî (Bağdat)	-	-	+	-	+
1017	Zihnî (Bursa)	-	-	+	-	-
1018	Zihnî (İstanbul)	-	-	-	-	+
1019	Zînetî	-	-	+	-	-
1020	Zînetî (Siroz)	-	-	+	+	+
1021	Zîrekî (Acem)	-	-	+	-	-
1022	Zîrekî (Zîrekzâde Mehemmed)	-	-	-	+	-
1023	Ziyâyî	-	+	-	-	-
1024	Zuhûrî (Manastr)	-	-	-	+	+
1025	Zuhûrî (Pîrîzâde)	-	-	+	-	+
1026	Zuhûrî (Çağatay Tatarı)	-	+	-	-	-
1027	Zühîdî (Sofya)	-	-	+	-	-
1028	Zülâlî	+	-	-	-	-
1029	Zünnûn (Şam)	-	-	+	-	-

Sonuç

Sonuç olarak XVI. yüzyıl başlarında Anadolu sahasında şu'arâ tezkiresi yazma geleneği başlamış; Sehî, Latîfî, Ahdî ve Âşık Çelebi'den sonra Kınalızâde Hasan Çelebi kendisini zor bir sınava tabi tutarak H.994/M.1585-86 tarihinde "Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi" veya "Tezkiretü's-şu'arâ" adlı eserini kaleme almış; farklı bir ses, soluk getirmiştir. Tezkiretü's-şu'arâ'yı diğer tezkirelerden ayıran en önemli özellik şairlerin doğum ve yerleşim yerlerinin takdiminde bazı şehir ve kasabaların sahip oldukları sosyal, kültürel zenginlik ve canlılığın, coğrafî güzellik ve imkânların doğrudan veya dolaylı tanıtma ve tasvirlerle verilmesidir. Kınalızâde Hasan Çelebi, söylediklerini ayet, hadis ve kelimeleri kibarlarla desteklerken, genellikle benzetme ve tasvirleri anlattığı konu, olay, şairin adı, meslek, mevki ve durumuyla bütünlük oluşturacak şekilde yapmış; çağının sosyal, kültürel ve ekonomik durumunu, şair biyografilerinde verdiği bilgilerle yansıtmış; kullandığı ağır dil ve üslubuna rağmen mesajını okuyucuya ulaştırmayı başarmıştır. Tezkire secili üslubu ile Klâsik Türk edebiyatının en seçkin ve en önde gelen örneklerinden biridir. Kınalızâde Hasan

Çelebi, eserinde altı yüz kırk iki şairin biyografisine yer vermiş; önceden yazılmış tezkirelerde olmayan yüz yirmi iki yeni şairi eserine ilave etmiştir.

Günümüz araştırmacıları Kınalızâde Hasan Çelebi'yi türe uygun olmayan ağır, ağdalı, anlaşılması zor bir dil ve üslûp kullanmakla eleştirseler de Tezkire'nin hem yazıldığı dönemde, hem de daha sonraki yıllarda sevilen, beğenilen bir eser olduğu Türkiye ve yurtdışı kütüphanelerinde çok sayıda bulunan yazma nüshalarından anlaşılmaktadır.

KAYNAKÇA

- ADIVAR, Adnan (1952). "Tarih ve Biyografi", *Tarih Dergisi*, S. 3-4, s.2.
- AYAN, Hüseyin (1983). *Tezkireler*, Erzurum: Atatürk Ün. Fen-Edb. Fak. Edebiyat Bölümleri Ders Notları.
- CANIM, Rıdvan (2000). *Tezkiretü'ş-şu`arâ ve Tabsıratü'n-nüzemâ*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yay.
- ÇAVUŞOĞLU, Ali (1999). *E.J.Wilkinson Gibb, Osmanlı Şiir Tarihi, A History of Ottoman Poetry II C.*, Ankara: Akçağ Yay.
- EYDURAN, Aysun (2000). "Biyografi Kaynaklarında Şehir, Kültür İlişkisi ve Bunun Kınalızâde Hasan Çelebi Tezkiresi'nde Görünüşü", *bilig, Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 12, s. 29-44.
- GANIYEVA, Suyima-Vohid Zohidov (1961). *Ali Şîr Nevâ î, Mecâlisü'n-nefâ'is*, Taşkent: Özbekistan SSR Fahlar Akademisi.
- İPEKTEN, Haluk-Mustafa İsen (1992). XVI. Yüzyıl Divan Edebiyatı, *Türk Dünyası El Kitabı*, Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay.
- İSEN, Mustafa (1997). *Ötelerden Bir Ses*, Ankara: Akçağ Yay.
- İSEN, Mustafa (1998). *Sehi Bey Tezkiresi, Heşt-Behişt*, Ankara: Akçağ Yay.
- İSEN, Mustafa (1999). *Latîfî Tezkiresi*, Ankara: Akçağ Yay.
- İSEN, Mustafa-Filiz Kılıç-İ. Hakkı Aksoyak-Aysun Sungurhan-Mustafa Durmuş (2009). *Şair Tezkireleri*, Ankara: Grafiker Yay.
- KILIÇ, Filiz (2010). *Âşık Çelebi, Meşâ'irü'ş-şu`arâ*, İstanbul: İstanbul Araştırma Enstitüsü Yay.
- KUT, Günay (1978). *Heşt-Behişt İnceleme, Tenkidli Metin, Dizin*, USA: Harvard Uni. Yay.
- KUTLUK, İbrahim (1989). *Kınalızade Hasan Çelebi Tezkiretü'ş-Şuarâ II.C.*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay.
- LEVEND, Ağâh Sırrı (1988). *Türk Edebiyatı Tarihi I. Cilt, Giriş*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay.
- SOLMAZ, Süleyman (2005). *Ahdî ve Gülşen-i Şu`arâsı*, Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yay.
- SUNGURHAN EYDURAN, Aysun (1999). *Kınalızâde Hasan Çelebi, Tezkiretü'ş-Şu`arâ, İnceleme-Tenkitleli Metin II C.*, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi.
- SUNGURHAN, Aysun (1994). *Beyânî Tezkiresi, İnceleme-Tenkitleli Metin*, Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi.
- SUNGURHAN, Aysun (1996). "Beyânî Tezkiresi", *Gazi Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 1, s.43-61.
- TOLASA, Harun (1983). *Sehî, Latîfî, Âşık Çelebi Tezkirelerine göre 16. Y.Y.'da Edebiyat Araştırma ve Eleştirisi*, İzmir: Ege Üniversitesi Matbaası.